

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย เรื่อง

ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
ในมุมมองสถานประกอบการ

**Potential of Marketing Students Taking Cooperative Education
in the Establishment Perspective.**

ชนกณ นิธิเชาวกุล

กীরติกร พุทธิวิญญู

วันทนา ยั่งยืน

หัวหน้าโครงการ

นักวิจัยร่วม

นักวิจัยร่วม

เริ่มบริการ

24 พ.ย. 2564

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยบูรพา

มกราคม 2563

#00332743

21 ก.ย. 2564

393864

รายงานวิจัย เรื่อง

ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ในมุมมองสถานประกอบการ

Potential of Marketing Students Taking Cooperative Education

in the Establishment Perspective.

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล

นางกิริติกร พุฒิวิญญู

นางสาววันทนา ยั่งยืน

สังกัด

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยบูรพา

มกราคม 2563

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย เศรษฐ์อนวัช รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา และรองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย สุนทรสมย์ ผู้วิจัยได้รับแนวทางการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิจัยครั้งนี้ จึงกราบขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา คณบดีคณะการจัดการและการท่องเที่ยว รองคณบดีคณาจารย์สาขาการตลาด และบุคลากรคณะการจัดการและการท่องเที่ยว รวมถึงนิสิตที่เอื้อเฟื้อข้อมูล นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ หน่วยงาน เจ้าของกิจการและผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุก ๆ ท่าน

งานวิจัยฉบับนี้อาจไม่สามารถสำเร็จล่วงไปด้วยดีได้หากปราศจากบิดา มารดา และเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือและให้แรงใจแก่กันและกันตลอดมา สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบคุณทุกคนที่มีส่วนผลักดันและเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดที่ช่วยให้ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผลสำเร็จ

ผู้จัดทำ

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
ในมุมมองสถานประกอบการ

(ภาษาอังกฤษ) Potential of Marketing Students Taking Cooperative
Education in the Establishment Perspective.

ชื่อผู้วิจัย

ชื่อหัวหน้าโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนภณ นิธิเชาวกุล สาขาการตลาด คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
ชื่อผู้ร่วมวิจัย	นางกীরติกร พุฒิวิญญู นักวิชาการศึกษา (กิจการนิสิต) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
ชื่อผู้ร่วมวิจัย	นางสาววันทนา ชัยยืน นักวิชาการศึกษา (วิชาการ) คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (2) ศึกษาความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา

ประชากรในการวิจัย คือ หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นผู้ประเมินนิสิตสาขาการตลาด คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลา 6 เดือน ในสถานประกอบการ ประกอบด้วย นิสิตชั้นปีที่ 4 รหัส 57 และรหัส 58 จำนวน 199 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน มีศักยภาพในปฏิบัติงานดีขึ้นตามลำดับซึ่งในภาพรวมของการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด พบว่า นิสิตมีศักยภาพในปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในรายค้านั้น นิสิตมีศักยภาพในปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด ซึ่งด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่มเป็นสิ่งที่นิสิตต้องพัฒนา และจากการประเมินความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตหลังจบการศึกษา พบว่า นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษานิสิตอาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ากับสถานประกอบการ รวมถึงการได้รับโอกาสการทำงานที่มีความท้าทายความสามารถในระดับหนึ่ง ส่วนทางสาขาการตลาดควรกระตุ้นให้นิสิตเกิดการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และการตัดสินใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้และบูรณาการความรู้และประสบการณ์ รวมถึงเครือข่ายที่ได้จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการทำงานและผู้ประกอบการภายหลังจบการศึกษา

คำสำคัญ: ศักยภาพ การตลาด สหกิจศึกษา สถานประกอบการ

Abstract

The purposes of this study were (1) to examine the potential of the students taking cooperative education (2) to determine the preparedness for work of the students after graduation.

Population consisted of chief/advisor/mentor staff at the workplaces. The assessors were 199 senior students (registered into Burapha University in 2014 and 2015) of Faculty of Management and Tourism, Burapha University who were taking 6-month cooperative education. Descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that the student's potential gradually improved. The overall potential of the students was in the highest level. Potential of performance was rated from high to the highest level. In terms of individual potential, creativity was the element needed to be improved. The preparedness assessment revealed that the preparedness was in the highest level. However, the students needed some time to adjust themselves into workplace. They needed opportunity to have a try on challenging jobs. The lecturers needed to stimulate the students to acquire abilities of critical thinking, analysis, synthesis, determination, implementation and integration of knowledge and experience. The lecturers had to make the students realize the importance of network obtained cooperative education which would be beneficial for their future career.

KEYWORDS: POTENTIAL, MARKETING, COOPERATIVE EDUCATION, ESTABLISHMENT

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการทำงานของนิสิต.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	50
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	50
การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57....	56
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58....	63
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของศักยภาพของนิสิตสาขา การตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา.....	71
ตอนที่ 4 ความพร้อมของการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตภายหลังจบ การศึกษา.....	79
ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา.....	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	83
ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	93
ก แบบสอบถาม.....	94
ข ตารางค่าความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหาและตารางค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม.....	97
ค จริยธรรมการวิจัย.....	98
ง สัดส่วนการมีส่วนร่วมในผลงานวิจัย.....	99
ประวัตินักวิจัย.....	100

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในภาพรวม (n = 95).....	56
ตารางที่ 4.2	ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในรายด้าน.....	60
ตารางที่ 4.3	ความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ภายหลังจบการศึกษา.....	63
ตารางที่ 4.4	ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในภาพรวม (n = 104).....	63
ตารางที่ 4.5	ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในรายด้าน.....	68
ตารางที่ 4.6	ความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ภายหลังจบการศึกษา.....	71
ตารางที่ 4.7	ภาพรวมของศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในมุมมองของสถานประกอบการ.....	71
ตารางที่ 4.8	ภาพรวมศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมอง ของสถานประกอบการรายด้าน.....	76
ตารางที่ 4.9	ความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตภายหลังจบการศึกษา.....	79
ตารางที่ 4.10	ข้อเสนอแนะของนิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวม.....	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความสำเร็จของงาน.....	57
ภาพที่ 4.2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความรู้ในงาน.....	58
ภาพที่ 4.3 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านศักยภาพของบุคคล.....	58
ภาพที่ 4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน.....	59
ภาพที่ 4.5 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความสำเร็จของงาน.....	65
ภาพที่ 4.6 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความรู้ในงาน.....	65
ภาพที่ 4.7 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านศักยภาพของบุคคล.....	66
ภาพที่ 4.8 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน.....	67
ภาพที่ 4.9 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความสำเร็จของงาน.....	73
ภาพที่ 4.10 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความรู้ในงาน.....	73
ภาพที่ 4.11 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านศักยภาพของบุคคล.....	74
ภาพที่ 4.12 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาผนวกกับการฝึกปฏิบัติเพื่อสังคม และได้รับประสบการณ์โดยตรงจากสถานประกอบการเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานนับเป็นระบบที่มีการผสมผสานระหว่างการเรียนกับการปฏิบัติงานจริง (Work integrated Learning : WIL) ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ จากที่กล่าวมา การได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในฐานะพนักงานทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถหาได้ในห้องเรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์การตัดสินใจกับเหตุการณ์ที่พบเจอและฝึกการสังเกต จึงเป็นโอกาสที่ดีที่นิสิตจะค้นพบศักยภาพที่แท้จริงและความต้องการด้านงานอาชีพชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ กระบวนการสหกิจศึกษายังทำให้เกิดการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการส่งผลให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ(คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว.2558)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สาขาการตลาด คณะการจัดการและการท่องเที่ยวได้ส่งนิสิตเข้าร่วมเข้าโครงการสหกิจศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน การนำองค์ความรู้จากทฤษฎีและแนวความคิดมาประยุกต์ใช้ และเพื่อให้นิสิตได้แสดงศักยภาพและความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ รวมถึงเพิ่มโอกาสในการได้ทำงานของนิสิตจากสถานประกอบการที่นิสิตเลือกเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จากการศึกษาของฐิติมา อัสวพรหมธาดา ปิยฉัตร จันทิวา และสุพิชชา ชิวพุกษ์. (2550) พบว่า คุณลักษณะของนักศึกษาที่สถานประกอบการต้องการด้านทัศนคติและพฤติกรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบในหน้าที่และงานที่มอบหมายและการตรงต่อเวลารองลงมา คือ ด้านทักษะและคุณลักษณะด้านความรู้ของนักศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่สถานประกอบการให้ความสำคัญในการรับนิสิตเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการซึ่งสอดคล้องกับอัจฉริยา โชติกลาง. (2551) ที่พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการตลาดที่หน่วยฝึกงานพึงประสงค์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพ ด้านความรู้และความสามารถพิเศษ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย

อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยยังพบอีกว่า สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในเรื่องความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ กริยามารยาท ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบความ

อดทน การเคารพกฎระเบียบขององค์กร ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น (ชลลดา มงคลวนิช และเยาวภรณ์ เลิศกุลทานนท์.2557) อนึ่ง จะสังเกตได้ว่าคุณสมบัติดังกล่าวเป็นคุณสมบัติที่พนักงานในสถานประกอบการต้องมีและเป็นสิ่งที่สถานประกอบการคาดหวังกับนิสิตที่สถานประกอบการจะรับเข้าปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการที่นิสิตต้องมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมถึงความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามสาขาที่เรียน (นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ และกรรณิการ์ เผือกนำพล. 2553) อย่างไรก็ตาม นอกจากความคาดหวังของสถานประกอบการแล้วความคาดหวังของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาที่คาดหวังถึงประสบการณ์หรือการได้งานทำในอนาคต ซึ่งความคาดหวังของนิสิตดังกล่าวเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและเพิ่มพูนทักษะและความสามารถของตนเอง เรียนรู้การอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นรับรู้บทบาทของตนเอง ซึ่งท้ายที่สุดอาจได้รับโอกาสในการทำงานหรือเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ (Vroom. 1964: 64-66)

สาขาการตลาด คณะการจัดการและการท่องเที่ยว ได้เห็นถึงความสำคัญดังกล่าวและต้องการพัฒนานิสิตให้มีศักยภาพสามารถรองรับความต้องการของผู้ประกอบการรวมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และเรียนรู้การอยู่ร่วมกับสังคมในยุคปัจจุบันให้กับนิสิต รวมถึงเป็นการสร้างโอกาสในการได้งานทำหลังจบการศึกษาให้กับนิสิตและยังส่งผลดีกับสถานประกอบการที่จะได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความคุ้นเคยกับระบบการทำงานของสถานประกอบการนั้นๆ เข้าทำงานโดยไม่ต้องเข้าไปเรียนรู้ระบบงานใหม่ ด้วยเหตุนี้เอง สาขาการตลาดจึงได้เพิ่มระยะเวลาในการออกสหกิจศึกษาจาก 4 เดือน เป็นระยะเวลา 6 เดือน โดยนำแนวคิดการผสมผสานระหว่างการเรียนกับการปฏิบัติงานจริง (Work integrated Learning : WIL) มาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561)และการเป็น“ชุมชนปัญญาตะวันออก เพื่ออนาคตของแผ่นดิน” (Wisdom of the East for the Future of the Nation) ของมหาวิทยาลัยบูรพา รวมถึงการผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. 2560) ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของนิสิตให้สามารถแสดงศักยภาพ ความรู้ ความสามารถและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในสถานประกอบการ รวมถึงเพื่อเป็นการสำรวจตนเองถึงสิ่งที่นิสิตควรศึกษาหาความรู้เพื่อเติมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนของตนเองก่อนจบการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดในการประเมินการทำงานมาใช้ในการประเมินนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่แท้จริง และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนพัฒนาอาชีพรองรับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา

ขอบเขตในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยจำกัดขอบเขตของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้การศึกษาเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ โดยใช้แบบประเมินการทำงานที่ได้พัฒนาจากแบบประเมินการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาร่วมกับแบบประเมินการผ่านงานของพนักงานของทางบริษัท โดยเป็นการประเมินจากหัวหน้างาน หรือพี่เลี้ยงที่ได้รับมอบหมายจากทางบริษัทเป็นผู้ประเมินนิสิตทุกเดือนตลอดระยะเวลาออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ถึงศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประกอบด้วย

- 1.1 ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)
- 1.2 ความรอบรู้ในงาน (Job Knowledge)
- 1.3 ศักยภาพของบุคคล (Potential)
- 1.4 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน (Job Behavior)

2. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีประชากรในการวิจัยคือ หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็นผู้ประเมินนิสิต (หมายเหตุ สถานประกอบการบางแห่งหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงจะดูแลนิสิตมากกว่า 1 คน) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับนิสิตสาขาการตลาด ชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติของสาขาการตลาดและได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ ประกอบด้วย

นิตริหัท 57 ในภาคเรียนที่ 1 /2560 จำนวน 104 คน และนิตริหัท 58 ในภาคเรียนที่ 1 /2561 จำนวน 95 คน นิตริที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา 2 ชั้นปี จำนวน 199 คน ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลา 6 เดือน สำหรับการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบประเมิน โดยทำการเก็บข้อมูลนิตริทุกคนที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

3. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 2 ปี กล่าวคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 และ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

ประโยชน์ในการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพของนิตริสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ มีดังต่อไปนี้

1. สาขาการตลาดทราบถึงพัฒนาการของนิตริสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในของสถานประกอบการ
2. สามารถวางแผนในการพัฒนานิตริสาขาการตลาดก่อนที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในของสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม
3. นิตริสามารถวางแผนและเตรียมตัวก่อนการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ
4. สถานประกอบการจะได้นิตริที่มีความรู้และความสามารถตรงกับความต้องการเข้าทำงาน

คำถามการวิจัย

1. ศักยภาพของนิตริสาขาการตลาดที่นิตริสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นอย่างไร
2. นิตริสาขาการตลาดมีความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษามากน้อยเพียงใด

นิยามศัพท์

การศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง ศักยภาพของนิตริสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. ศักยภาพของนิตริสาขาการตลาด หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่ม และการพัฒนาตนเองของนิตริสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการตลอดระยะเวลา 6 เดือน

2. นิสิตสาขาการตลาด หมายถึง นิสิตสาขาการตลาด ชั้นปีที่ 4 รหัส 57 ในภาคเรียนที่ 1 /2560 จำนวน 104 คน และของนิสิตชั้นปีที่ 4 รหัส 58 ในภาคเรียนที่ 1 /2561 จำนวน 95 คน นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา 2 ชั้นปี จำนวน 199 คน ที่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติของสาขาการตลาดและได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการตลอดระยะเวลา 6 เดือน

3. สหกิจศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาผนวกกับการฝึกปฏิบัติเพื่อสังคมและได้รับประสบการณ์โดยตรงจากสถานประกอบการ เสมือนหนึ่งเป็นพนักงาน นับเป็นระบบที่มีการผสมผสานระหว่างการเรียนกับการปฏิบัติงานจริง (Work integrated Learning : WIL) ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ แก่นิสิตสาขาการตลาด โดยสาขาการตลาดได้นำ 2 รายวิชา ประกอบด้วย 665329 สหกิจศึกษา และ 665393 การฝึกงานการตลาด มาผนวกกันและเพิ่มระยะเวลาออกปฏิบัติงานจากเดิม 4 เดือน เป็น 6 เดือน

4. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการ และหรือบริษัทที่นิสิตสนใจเข้าปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

4.1 กลุ่มสถานประกอบการ และหรือบริษัทที่เป็นเครือข่ายของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพาทั้งที่ได้ลงนามความร่วมมือและไม่ได้ลงนามความร่วมมือ

4.2 กลุ่มสถานประกอบการ และหรือบริษัทที่นิสิตเป็นผู้หาสถานประกอบการ และหรือบริษัทเองและนำเสนอต่อคณะกรรมการสาขาการตลาดเพื่อพิจารณาขออนุญาตเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ และหรือบริษัทที่นิสิตสนใจ

5. หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยง หมายถึง บุคคลผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ดูแล อบรม สอนงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

6. ความสำเร็จของงาน หมายถึง ปริมาณงานที่ทำได้ และคุณภาพของงานที่นิสิตได้รับมอบหมายในขณะที่เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

6.1 ปริมาณงาน หมายถึง ปริมาณงานที่ทำได้ โดยพิจารณาจากจำนวนงานที่เสร็จ และงานที่เสร็จทันเวลา

6.2 คุณภาพของงาน หมายถึง ความถูกต้อง แม่นยำ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของงานที่ทำ โดยพิจารณาจากงานเสร็จทันเวลา งานถูกต้อง งานประณีต จำนวนครั้ง ดิ/ชม จำนวนครั้งผิดพลาด

7. ความรอบรู้ในงาน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและความพยายามในการเรียนรู้ของนิสิตในขณะที่เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

7.1 ความสามารถในการเข้าใจ หมายถึง ความรอบรู้ในงาน การปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยนิสิต มีความรอบรู้ในงานที่ทำ มีความรอบรู้งานอื่นที่เป็นประโยชน์ต่องานในหน้าที่ มีความรู้ในกิจกรรมของสำนักงาน หรือสถานประกอบการ

7.2 ความพยายามในการเรียนรู้ หมายถึง มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

8. ศักยภาพของบุคคล หมายถึง ความคิดริเริ่ม และการพัฒนาตนเองของนิสิตในขณะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

8.1 ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการคิดหา หลักการแนวทาง หรือวิธีการใหม่ๆ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

8.2 การพัฒนาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการพัฒนาตนเอง การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อนขณะปฏิบัติงาน

9. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน หมายถึง ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร ทักษะคิดต่อการทำงาน การปฏิบัติตามระเบียบวินัย และการตรงต่อเวลาของนิสิตในขณะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

9.1 ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ หมายถึง การเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ในด้านการทำงาน สามารถดูแลติดตามงานจนงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

9.2 การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การประสานงานกับเพื่อนร่วมงานทั้งภายในและภายนอกแผนก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน

9.3 ทักษะคิดต่อการทำงาน หมายถึง การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยพิจารณาจากการไม่เกี่ยงงาน ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง คำนึงถึงผลประโยชน์ของสำนักงาน สถานประกอบการ และจรรยาบรรณ เป็นหลัก

9.4 การปฏิบัติตามระเบียบวินัย หมายถึง การประพฤติตนตามระเบียบวินัยของสำนักงาน สถานประกอบการ และมหาวิทยาลัย

9.5 การตรงต่อเวลา หมายถึง การมาทำงานสม่ำเสมอตรงต่อเวลาในการทำงาน

10. ความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน หมายถึง ผลการประเมินของหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการ ให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นผู้ประเมินนิสิต 4 ด้าน ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบในการศึกษาการวิจัยเรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ ดังต่อไปนี้

1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการทำงานของนิสิต
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสาขาวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552)

หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาสู่มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2. มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

3. มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ

4. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และเป็นคนดีของสังคม ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ/ปริญญาของสาขา/สาขาวิชาต่างๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่างๆของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต มีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่างๆ กับนานาชาติได้

4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ที่คาดว่าบัณฑิตจะพึงมี

6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

7. เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา/สาขาวิชา

8. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า คอนกรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้นี้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับปริญญาตรี

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่ 2 ปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถอย่างน้อยต่อไปนี้

1. ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง
2. ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย
3. ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่างๆ
4. ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้นๆ
5. ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่างๆ ในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2. สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันต้องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ
3. สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4. มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
5. มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

การเรียนรู้ของมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านเกิดขึ้นได้หลายวิธี ดังนั้น การบรรลุผลสำเร็จในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันฯ เพื่อให้มั่นใจว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาด้านนี้เกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทศนครี และวุฒิภาวะในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน การอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่องความขัดแย้งทางความคิดอย่างง่าย ๆ และที่ซับซ้อนมากขึ้น จะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิด โดยใช้หลักการทั่วไปว่า สิ่งที่คุณเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวันและในการทำงาน แม้ว่าผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

2. การแสวงหาความรู้ ปัจจัยสำคัญ คือ การจัดหาพร้อมอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับการจัดโครงสร้าง และเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นควรจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จัดไว้แล้ว และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำมาใช้ การใช้เครื่องมือช่วยจำและการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญเป็นระยะๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว

3. การพัฒนาทักษะทางปัญญา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การพัฒนาความคิดรวบยอด รวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์สถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นลำดับขั้นตอนตามแผนที่วางไว้และต้องฝึกปฏิบัติในหลายสถานการณ์ รวมทั้งที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะได้ใช้ในอนาคตเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ตามความเหมาะสม การพัฒนาความสามารถในการกำหนดและใช้ทักษะทางปัญญาในการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อน จำเป็นต้องมีการทำงานในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิดโดยให้ความช่วยเหลือในการจำแนกแยกแยะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นักศึกษาควรถูกฝึกให้สามารถสะท้อนกระบวนการคิดของตนเอง เมื่อพบกับงานใหม่ๆ ที่ท้าทายและสามารถพัฒนาการจัดการกลยุทธ์ในการคิดของตนเองเมื่อต้องแก้ไขปัญหาในลักษณะต่างๆ

4. การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การมีโอกาสนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่สร้างสรรค์ ข้อมูลป้อนกลับดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสูงสุดถ้านักศึกษาได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อ และสามารถพัฒนาเป็นหลักในการแสดงพฤติกรรมของตนเองการพัฒนา

ความสามารถและความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาที่จะพัฒนาและกระตุ้นความสามารถเหล่านั้นด้วยความมุ่งมั่นให้มีผลงานที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

5. การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การจัดการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนตามที่วางแผนไว้พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางด้านการคำนวณอย่างง่าย แก่นักศึกษาเพื่อปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาอาจมีความสามารถต่างกันในการใช้ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร ซึ่งบางคนต้องได้รับการสอนเป็นพิเศษ ทั้งนี้อาจทำได้โดยการสอนโดยตรง ร่วมกับการฝึกปฏิบัติ และควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสูงขึ้นตามลำดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานิสิตให้มีด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การพัฒนานิสิตนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติในชั้นเรียนแล้ว กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาวิชานั้นๆ ก็มีความจำเป็น รวมถึงการให้นิสิตได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา หรือการผสมผสานระหว่างการเรียนกับการปฏิบัติงานจริง (Work integrated Learning : WIL) จะให้นิสิตสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้และจบไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการทำงานของนิสิต

แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงควรมีซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้กับนิสิตที่สถานประกอบการมีความต้องการที่จะรับนิสิตเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการพึงประสงค์ที่นิสิตควรมีก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวว่า สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของคนไทยในอนาคต การนำเสนอคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับภาพอนาคตของประเทศไทย ทั้งภาพที่จะเกิดขึ้น และภาพสังคมที่พึงประสงค์ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาไว้ 5 มิติ ตามที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 110-111) ได้กล่าวสรุปไว้ในผลงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้านั้น ดังนี้

1.1 มิติด้านร่างกาย คือ ผู้ที่มีสุขภาพร่างกาย สมบูรณ์แข็งแรง มีการพัฒนาการในด้านร่างกาย และสติปัญญา อย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย

1.2 มิติด้านจิตใจ คือ ผู้ที่รู้จัก และเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเข้าใจสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง และสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี

1.3 มิติด้านความรู้ คือ เป็นผู้ที่สามารถรู้ลึกในแก่นสารของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ และเป็นผู้ที่สามารถรู้ได้ไกล โดยสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตที่จะมาถึงได้

1.4 มิติด้านทักษะความสามารถ คือ ผู้ที่มีทักษะในด้านความคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางสุนทรียะ และทักษะการจัดการที่ดี

1.5 มิติด้านลักษณะชีวิต คือ เป็นผู้ที่มีลักษณะชีวิตแห่งความขยัน อดทน ทู่เม่เท ทำงานหนัก มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ ทำทุกอย่างอย่างดีที่สุด มีจิตสำนึกประชาธิปไตย เห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีจิตสำนึกต่อผู้อื่น และส่วนรวม รวมทั้งมีลักษณะชีวิตแห่งความประหยัดอดออม

1. อย่างไรก็ตาม สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งที่กล่าวถึง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ว่ามีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุม และมีความสุขที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มินิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต คู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561) โดยมีประเด็นสำคัญๆ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วม ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

1.1 การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว

1.2 การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน
ในสถานศึกษา

1.3 การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา

1.4 การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

1.5 การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ

1.6 การใช้สื่อและ สื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

1.7 การส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพ ในทุกช่วงวัย
ประกอบด้วย

2.1 ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อม ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์

2.2 ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ
ศตวรรษที่ 21

2.3 ช่วงวัยแรงงาน ขกระดับ ศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาด

2.4 ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ
ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียน
ให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา ประกอบด้วย

3.1 การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

3.2 การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่

3.3 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท

3.4 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.5 การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวาง ตำแหน่ง
แห่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก

3.6 การวาง พื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

3.7 การสร้างระบบ การศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ประกอบด้วย

4.1 การพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม
รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย

4.2 การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบ สนับสนุน ที่เหมาะสม
สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ

4.3 การดึงดูด กลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม ประกอบด้วย

- 5.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
- 5.2 การป้องกันและ ควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
- 5.3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
- 5.4 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
- 5.5 การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย

- 6.1 การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย
- 6.2 การส่งเสริม บทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 6.3 การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอก ห้องเรียน
- 6.4 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและ พัฒนาประเทศ ประกอบด้วย

- 7.1 การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬารุ่นพื้นฐานให้กลายเป็น วิถีชีวิต
- 7.2 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและ นันทนาการ
- 7.3 การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ
- 7.4 การพัฒนา บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของ

อุตสาหกรรมกีฬา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ดังกล่าวเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการเตรียมตัวเพื่อออกปฏิบัติงาน สหกิจศึกษา เพื่อให้แนวทางดังกล่าวพัฒนาและสร้างนิสิตในโครงการสหกิจศึกษาให้ลักษณะที่พึง ประสงค์ที่จะสามารถมีชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จ ไม่ถูกกระแสการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ จากแนวทางดังกล่าว ยังสามารถ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะที่หน่วยงานพึงประสงค์สำหรับนิสิตฝึกงาน รวมไปถึงการรับ- บุคลากรเข้าทำงาน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหน่วยงานว่าต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

นอกจากนี้ คุณสมบัติของบัณฑิตที่หน่วยงานธุรกิจเอกชนต้องการ 8 ประการดังนี้ (ถาวร โชติ
ชั้น 2534)

1. มีความอดทน พร้อมทั้งจะสู้กับงานหรือปัญหาต่างๆ ได้อย่างไม่ย่อท้อ ไม่เปลี่ยนงานบ่อยมี
ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าพูดในสิ่งที่ถูกต้อง และกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล แก้ปัญหา
เฉพาะหน้าได้ ซึ่งเกิดจากการมีความรู้ในสาขาที่เรียน และการเตรียมตัวในการปฏิบัติงาน
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นๆ ได้ดีนั่นคือ ต้องมีความจริงใจต่อเพื่อน
ร่วมงาน มีบุคลิกภาพที่ดี
3. มีความคิดริเริ่ม งานทุกประเภทในองค์กรธุรกิจ ต้องการบุคลากรที่มีความคิดแปลกใหม่
ใฝ่หาวิธีที่จะพัฒนา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ทรัพยากรในการ
ปฏิบัติงาน
4. เป็นคนมีเหตุผล ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น วิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้
ให้เกิดประโยชน์แก่องค์การและตนเอง
5. เป็นผู้ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอในทุกๆ ด้านด้วยสังคมและเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า
อย่างรวดเร็ว ดังนั้น พนักงานควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับงานประจำ และ
ความรู้อื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการก้าวหน้าไปในอนาคต
6. มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีสติรอบคอบในการปฏิบัติงาน หนักแน่น ไม่โมโห ฉุนเฉียว
สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี
7. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ทั้งการพูด การเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยเฉพาะการสื่อสารให้ผู้บังคับบัญชาเข้าใจสิ่งที่เสนอได้ถูกต้อง

ส่วน จรัส สุวรรณเวลา (2545, หน้า 54-56) ได้กล่าวถึง กลุ่มของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
และได้จัดกลุ่มของคุณสมบัติของบัณฑิตไว้ ดังนี้

1. กลุ่มคุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ความสามารถทักษะ เจตคติ และ
จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแต่ละวิชาชีพก็ย่อมมีความแตกต่างกันได้ โดยที่บางวิชาชีพมีการรับรองตาม
กฎหมาย ให้มีสิทธิเพิ่มเติมเป็นพิเศษเหนือประชาชนโดยทั่วไป ข้อกำหนดด้านวิชาชีพจึงเป็นข้อกำหนด
ที่พึงมีในการรับสิทธิตามกฎหมายจากรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่รัฐจะมอบหมายให้วงการวิชาชีพนั้นๆ ดูแล
กันเอง โดยควรมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะได้รับสิทธิ และดูแลให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบ
จรรยาบรรณของวิชาชีพ

2. กลุ่มความเป็นนักวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติม และคงความเป็น
นักวิชาการไว้ตลอดไป ทั้งนี้ต้องมีนิสัยใฝ่รู้กำกับอยู่ด้วย จึงจะสามารถเป็นนักวิชาการได้ ในสภาพที่
วิทยาการก้าวหน้า และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถทางภาษาวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถ

ในการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือสำคัญในการคงเป็นนักวิชาการ นอกจากนี้ นักวิชาการยังมีจรรยาบรรณ หรือศีลของนักวิชาการอันพึงรักษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กล่าวเท็จ ไม่เอาสมบัติของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นของตน และใช้วิชาการในทางที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ใช่ก่อให้เกิดเป็นโทษ หรืออันตรายต่อสังคม และต่อตนเอง

3. กลุ่มกระบวนการความคิด ตั้งแต่การมีวิจารณญาณ สามารถตีค่าสิ่งต่างๆ ได้ และใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริงได้อย่างเหมาะสม และสมเหตุผลเรียกว่าคิดเป็น

4. กลุ่มความสามารถที่จะพัฒนา และปรับตนให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมี วิสัยทัศน์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนวัตกรรมสามารถสร้างงานของตนเองได้ เรียกว่าได้ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

5. กลุ่มความเป็นพลเมืองดีของประเทศ ของภูมิภาค และของโลกโดยมีค่านิยมความเชื่อที่ ถูกต้องสมฐานะทั้งด้านสังคม และมนุษยธรรม เช่น สันติภาพ ความยุติธรรมในสังคม เสรีภาพ เสมอภาค และเอกภาพ อันเป็นเครื่องกำกับพฤติกรรมให้สามารถใช้ความรู้ และสมรรถนะไปในทางที่ถูกที่ ควร สามารถยืนหยัดในหลักการเป็นที่พึ่งของสังคมได้

6. กลุ่มคุณธรรม จริยธรรม ตามสมควรแก่ฐานะของผู้ได้รับการศึกษาคือ โดยสอดคล้อง กำกับ อยู่ในพฤติกรรมทุกด้าน ทั้งกาย วาจา และใจ

จากแนวคิดของ ถาวร โชติชื่น (2534) สมรัก เปล่งปลั่ง (2545, หน้า 105-107) และจรัส สุวรรณเวลา (2545, หน้า 54-56) ผู้วิจัยสามารถสรุปถึงคุณสมบัติที่นิสิตสหกิจศึกษาจำเป็นต้องมีก่อนออก ปฏิบัติงานและคุณสมบัติดังกล่าวจะเพิ่มพูนขึ้นภายหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment) ซึ่งประกอบด้วย ปริมาณงานและคุณภาพของงาน กล่าวคือ ปริมาณงานที่ทำได้พิจารณาจากจำนวนงานที่เสร็จ และงานที่เสร็จทันเวลา ความถูกต้อง แม่นยำ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของงานที่เสร็จทันเวลา งานถูกต้อง งานประณีต จำนวนครั้ง ดี/ชม จำนวนครั้งผิดพลาด

2. ความรอบรู้ในงาน (Job Knowledge) ซึ่งประกอบด้วย ความรอบรู้ในงานและความพยายามในการเรียนรู้ กล่าวคือ การปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยผู้ปฏิบัติ มีความรอบรู้ในงานที่ทำ มีความรอบรู้งานอื่นที่เป็นประโยชน์ต่องานในหน้าที่ มีความรู้ในกิจกรรมของสำนักงานฯ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ศักยภาพของบุคคล (Potential) ซึ่งประกอบด้วย ความคิดริเริ่มและการพัฒนาตนเอง กล่าวคือ ความสามารถในการคิดหา หลักการแนวทาง หรือวิธีการใหม่ๆ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และความสามารถในการพัฒนาตนเอง

4. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน (Job Behavior) ซึ่งประกอบด้วย ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร ทักษะคิดต่อการทำงาน การปฏิบัติตามระเบียบวินัย และการตรงต่อเวลา

กล่าวคือ คุณสมบัติที่นิสิตสหกิจศึกษาจำเป็นต้องมีก่อนออกปฏิบัติงานและคุณสมบัติดังกล่าวจะเพิ่มพูนขึ้นภายหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นั้น นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่นำเชื่อถือและไว้วางใจได้ในด้านการทำงาน สามารถดูแลติดตามงานจนงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมถึงการประสานงานกับเพื่อนร่วมงานทั้งภายในและภายนอกแผนก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ พฤติกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยพิจารณาจากการไม่เกี่ยงงาน ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง คำนึงถึงผลประโยชน์ของสำนักงานฯ และจรรยาบรรณเป็นหลัก การประพฤติตนตามระเบียบวินัยของสำนักงานฯ และระเบียบมหาวิทยาลัย และการมาทำงานสม่ำเสมอตรงต่อเวลาในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ นิสิตจะได้ฝึกฝนจากประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง และประสบการณ์เหล่านี้จะเพิ่มพูนขึ้นจนนิสิตเป็นที่ยอมรับขององค์กรนั้นและจบการศึกษาไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากจะมีการแบ่งระดับการปฏิบัติงานแล้ว ยังต้องมีการแบ่งส่วนงานที่จะต้องปฏิบัติออกเป็น หน่วยงานย่อย ๆ ซึ่งมีหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้นำหน่วยเป็นผู้รับผิดชอบงานตามลักษณะหน้าที่ของตนที่แตกต่างกันในการปฏิบัติงานที่ต่างชนิด หน้าที่ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานนั้น ซึ่งจะให้ผู้นำมีความสนใจ มีทักษะ มีความรู้ มีทัศนคติและมีบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนแตกต่างกันไป นอกจากนี้ การปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ศาสตร์ คือ การศึกษาหาความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ทักษะ เทคนิควิธีการทำงานต่าง ๆ ศิลป์ คือ การที่จะนำเอาความรู้ หลักการและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับคน สถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมตลอดจนชอบเจตจำนงค์ของทรัพยากรให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นในหน่วยงาน (กิตติพันธ์ รุจิรกุล 2539 และ นพพงษ์ บุญจิตราคูล. 2549)

ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ดังนี้ การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา หมายถึง การที่นิสิตออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการเสมือนเป็นพนักงานในองค์กรนั้น และใช้กฎระเบียบของสถานประกอบการที่นิสิตเข้าปฏิบัติงานควบคู่กับระเบียบมหาวิทยาลัย และในการปฏิบัติงานของนิสิตในสถานประกอบการต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้เฉพาะตำแหน่งนั้น ๆ ต้องนำความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมและบทบาทหน้าที่ แนวคิดด้านการปฏิบัติงาน เป็น การเรียนรู้มุ่งเน้นเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของตนเอง

อย่างสม่ำเสมอ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน สร้างแรงจูงใจและมนุษยสัมพันธ์ให้กับทีมงานและเพื่อนร่วมงานให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กรเพิ่มขึ้นและต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระหว่างปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ในสภาวะแวดล้อม ณ ปัจจุบัน ทิศทาง การพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรเพื่อเป้าหมาย 2 ประการ คือนั่นพื้นฐานสมรรถนะในการเรียนรู้ ตลอดเวลาและเน้นสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ดังนี้ (ธีรารักษ์ มาพะศิริรานนท์, 2553)

1. สมรรถนะในการเรียนรู้ ในระดับบุคคลของ Senge (1993) คือ การเป็นนายของตนเอง (personal mastery) มีปัจจัยมาจากการเรียนรู้ของบุคคลเป็นสำคัญ ถือเป็นขั้นในระดับมีอาชีพเป็นขั้นสูงสุด คือ คนสามารถทำงานทุกชนิดได้โดยเพียงใช้จิตใต้สำนึก ผลงานออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ความสามารถนี้ได้มาจากการเรียนรู้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ พยายามปรับปรุงตนเองทำงานทุกชิ้นให้ดีที่สุดใน โดยมีลำดับขั้นของการเรียนรู้ คือ

- 1.1 ขั้นเรียนรู้เป็นขั้นเริ่มต้นทำงานหลังจบการศึกษา
- 1.2 ขั้นปฏิบัติเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ขั้นหนึ่งมาใช้ปฏิบัติ
- 1.3 ขั้นวิเคราะห์สามารถเป็นนักวิเคราะห์ห้ออกแบบระบบโครงการ
- 1.4 ขั้นชำนาญการมีความเชี่ยวชาญในระดับหัวหน้าโครงการ
- 1.5 ขั้นมีอาชีพเป็นขั้นสุดของผู้มีความสามารถเป็นเลิศ ในขั้นนี้ผู้ปฏิบัติงานจะสามารถ

ทำงานได้ภายในเวลารวดเร็ว วินิจฉัยสั่งการตัดสินใจได้ถูกต้องเฉียบขาด สามารถกำหนดนโยบาย และกลยุทธ์ที่แบบชัดเจนถูกต้อง ขั้นนี้ผู้ปฏิบัติจะสามารถปฏิบัติงานได้จะเร็วหรือช้าขึ้นกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานจะส่งผลให้บุคคลมีลักษณะของการเป็นนายตนเอง สามารถวัดได้จากบุคคลสามารถจัดการกับความตึงเครียดได้อย่างสร้างสรรค์ และมีการเรียนรู้โดยการใช้อย่างจิตใต้สำนึก คือ สามารถคิดและทำงานต่าง ๆ ได้อย่างเฉียบขาด แทบไม่มีความผิดพลาดเหมือนเป็นระดับมีอาชีพและมีวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล

2. สมรรถนะในการปฏิบัติงานเป็นความสมบูรณ์สูงสุด หรือการกระทำที่มีคุณภาพสูงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปและคุณภาพนั้น หมายถึง การมีลักษณะที่ดีที่ต้องการ นำปรารถนา นำพอใจ โดยมีเกณฑ์ในการวัด และได้แบ่งลักษณะเกณฑ์ที่มีการใช้ทั้งในลักษณะอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ขึ้นกับบริบทของบุคคลองค์กรนั้น

อย่างไรก็ดี Swanson and Arnold (1996) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานคือ ตัวแปรตามที่ออกมาในรูปกระบวนการทำงาน การปฏิบัติงานจึงเป็นเครื่องมือซึ่งองค์การใช้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย และสามารถได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ อัตราย้อนกลับวงจรของเวลา และคุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ การศึกษาของ Holmes (2000 อ้างถึงใน วีรวิทย์ มาพะศิริรานนท์, 2542) การเรียนรู้ของบุคคลครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ในองค์กรและสังคมเรียนรู้ ซึ่งแตกต่างกันตามความสามารถในการ

เรียนรู้ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานจึงกำหนดเป็นโมเดลเอกลักษณ์ส่วนบุคคลสู่การปฏิบัติ (identity-practice mode) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาความสามารถของลูกจ้างมาจากการเรียนรู้ในระดับปัจเจกบุคคล เป็นพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานสามารถวัดได้จากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติ (อ้างถึงใน ไพบูลย์ ตั้งใจ, 2554) ได้กำหนดองค์ประกอบความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การไว้ 9 ข้อ คือ

1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน วัดได้จากความรู้ ความชำนาญงาน ประสบการณ์ มีความสามารถที่จะเรียนรู้ หรือทันวิวัฒนาการอยู่เสมอ
2. คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จ วัดได้จากความถูกต้องเรียบร้อย สมบูรณ์เชื่อถือได้
3. ปริมาณงานที่ปฏิบัติเสร็จ วัดได้จากจำนวนชิ้นงาน แผนหรือหน้าโครงการ ผลงานหรืออื่นๆ ที่นับได้ วัดได้
4. ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน วัดได้จากความสามารถที่ปฏิบัติงานได้แล้วเสร็จตามวันเวลาที่กำหนดไว้ หรือภายในระยะเวลาที่ให้ไว้
5. ความคิดริเริ่ม วัดได้จากการเสนอแนะความคิดเห็นที่แปลกใหม่ หรือประดิษฐ์คิดค้น สิ่งที่แปลกใหม่ ซึ่งเป็นไปในทางสร้างสรรค์
6. ความสามารถที่จะทำงานได้โดยอิสระ หรืออยู่ในความควบคุมดูแลบ้างเล็กน้อย
7. มนุษย์สัมพันธ์ วัดได้จากการเข้ากับเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลภายนอกที่ต้องติดต่อประสานงานกับการให้ความร่วมมือ หรือการได้รับความร่วมมือจากคนอื่น
2. การตรงต่อเวลาหรือรักษาเวลา วัดได้จากการมาทำงานและการรักษาเวลาหรือการทำงานเต็มเวลา
3. การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทั้งการเขียน เป็นลายลักษณ์อักษร และการพูดด้วยวาจา วัดได้จากการพูด การเขียน การแสดงออก การอธิบายความคิดเห็นออกมาให้คนอื่นได้ยิน ได้ฟังได้เข้าใจ เนื้อหาสาระชัดเจน ถูกต้องสมบูรณ์ กระชับชัด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้กับสหกิจศึกษาที่ส่งนิสิตเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของนิสิตมีเป้าประสงค์เพื่อให้ นิสิตเกิดการพัฒนาตนเองและเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาประยุกต์เข้ากับงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ในองค์การและสังคมเรียนรู้ดังกล่าว นิสิตต้องพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณภาพของงานที่ปฏิบัติเสร็จ ปริมาณงานที่ปฏิบัติเสร็จ ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่ม ความสามารถที่จะทำงานได้โดยอิสระ มนุษย์สัมพันธ์ การตรงต่อเวลาหรือรักษาเวลา และการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทั้งการเขียน เป็นลายลักษณ์อักษร และการพูดด้วยวาจา ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถ

จัดได้เป็น 4 ประเด็นสำคัญ คือ ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน

แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงาน

ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) เป็นทฤษฎีที่มีมุมมองเกี่ยวกับบทบาทของการจูงใจครอบคลุมกว้างขวางทั้งสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงานทั้งหมด โดยสาระทฤษฎีนี้เชื่อว่า แรงจูงใจของมนุษย์จะเกิดขึ้น ถ้าคนสามารถคาดหวังได้ว่าเมื่อทำงานสำเร็จแล้ว ก็จะได้รับสิ่งที่ ต้องการได้จากงานนั้น นอกจากนี้ Parasuraman, & Berry. (1988) ยังได้กล่าวว่าเป็นทัศนคติเกี่ยวกับความปรารถนา หรือความต้องการของผู้บริโภคที่พวกเขาคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในบริการนั้นๆ ซึ่งผู้รับบริการทุกคนจะได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันใจ ถูกต้อง สมบูรณ์ ได้รับประโยชน์สูงสุด ได้รับการต้อนรับที่อบอุ่น ผู้ให้บริการให้ความสนใจ เอาใจใส่ตอบสนองความต้องการอย่างถูกต้องและ ถูกใจ ที่สำคัญคือ รวดเร็วตั้งใจไม่ต้องรอคอย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2552: 129 และสมิต สัทมกร. 2550: 71-73) จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เมื่อนิสิตออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา นิสิตจะมีความคาดหวังกับการทำงานในด้านต่างๆ เช่น ประสบการณ์ ลักษณะงาน การพัฒนาตนเอง ค่าตอบแทน หรือแม้กระทั่งการได้งานทำหลังจบการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในฝั่งของสถานประกอบการที่รับนิสิตปฏิบัติงานสหกิจศึกษาก็มีความคาดหวังเช่นเดียวกันกับศักยภาพและความสามารถของนิสิตที่จะเข้ามาทำงานในระดับหนึ่ง รวมถึงพัฒนานิสิตให้มีความรู้ความสามารถและคาดหวังการกลับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

นอกจากนี้ Vroom (1964: 64-66) นักทฤษฎีทางด้านทรัพยากรมนุษย์ได้นำเสนอแนวคิดความคาดหวังโดยมีสาระที่เห็นพ้องว่าความคาดหวังเป็นแรงจูงใจเป็นผลที่เกิดมาจากความเชื่อ 3 ประการของมนุษย์ ได้แก่

1. ความคาดหวัง (Expectancy) เป็นความเชื่อที่ว่า ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น คนที่เชื่อเช่นนี้จึงเห็นว่าเมื่อไรที่คนตั้งใจทำงานย่อมมีผลงานเกิดขึ้นแน่นอน
2. ความเป็นเครื่องมือหรือตัวการ (Instrumentality) เป็นความเชื่อว่าผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้ความพยายามดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือหรือตัวการที่ทำให้คนได้รับรางวัลผลตอบแทน
3. ความมีคุณค่าที่คู่ควรหรือคุณค่าของรางวัล (Valence) เป็นความเชื่อที่ว่ารางวัลตอบแทนที่ได้รับดังกล่าวจะต้องมีมูลค่าราคาหรือคุณค่าที่เหมาะสมหรือมีความหมายกับคน

อนึ่ง ทฤษฎีนี้ยังยอมรับว่ามีปัจจัยอื่นนอกจากแรงจูงใจที่สามารถมีอิทธิพลต่อผลงาน (Job Performance) ที่ออกมา ดังนั้น ตัวแปรทั้ง 3 คือ ความคาดหวัง ความเป็นเครื่องมือ และความมีคุณค่าที่

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

คู่ควร เป็นผลคูณที่ได้ออกมา คือ แรงจูงใจก็จะมีค่าสูงตามไปด้วย แต่ในกรณีที่มีตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง ดังกล่าวมีค่าเป็นศูนย์จะส่งผลให้ผลคูณของตัวแปรทั้ง 3 ที่ได้ก็ย่อมมีค่าศูนย์ไปด้วย ซึ่งหมายความว่า กรณีนี้แรงจูงใจที่ได้มีค่าต่ำเป็นศูนย์ ยกตัวอย่างเช่น แม้นิสิตใช้ความพยายามของตนสูงจะได้ผลงาน ออกมาดี ซึ่งส่งผลให้ได้รับความชมจากเพื่อนร่วมงาน แต่ถ้าพนักงานที่ปรึกษากลับไม่ชื่นชมก็จะส่งผล ต่อระดับแรงจูงใจของนิสิตในการปฏิบัติงานอาจต่ำลงจนเป็นศูนย์ก็ได้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแรงจูงใจจะ มีความสำคัญต่อผลงานที่ออกมาก็ตาม แต่ทฤษฎีความคาดหวังยอมรับว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีความสำคัญไม่ น้อยต่อผลงานเช่นกัน ได้แก่

1. ทักษะและความสามารถของพนักงาน (Skill and abilities of employees) ซึ่งเป็นความจริงว่า แต่ละคนจะเหมาะสมกับงานไม่เหมือนกันเพราะมีความแตกต่างกันทางด้านทักษะ

2. การรับรู้บทบาทของตนเอง (Role perceptions) ทฤษฎีความคาดหวังเห็นว่าพนักงาน มีความรู้ความเข้าใจต่องานที่รับผิดชอบได้ดี จะทำให้ผลงานดีไปด้วย กล่าวคือ ความเข้าใจบทบาท ความ พยายาม การทำงาน รางวัล ความคาดหวัง ความเป็นเครื่องมือ คุณค่าของรางวัล ทักษะและความสามารถ รับรู้บทบาท/โอกาส แรงจูงใจ ผลงาน หน้าที่ในงานของพนักงานต้องตรงกับบทบาทหน้าที่ซึ่งกำหนด โดยงาน ดังนั้น การไม่เข้าใจหน้าที่ที่แท้จริงเป็นปัญหาพฤติกรรมองค์กรอย่างหนึ่งที่ทำให้พนักงานมี แรงจูงใจดกดยลงและองค์กรได้ผลงานที่ไม่ดีด้วยเช่นกัน

3. การได้รับโอกาสในการทำงาน (Opportunities to perform job) แม้ว่าพนักงานจะมี ความรู้ ความสามารถสูง ตั้งใจที่จะทำงาน แต่ถ้าไม่มีโอกาสได้ใช้ความสามารถ เช่น ถูกกำหนดให้อยู่ ในงานที่ไม่ตรงกับความสามารถที่มี เหล่านี้ ส่วนเป็นเรื่องของโอกาส ซึ่งมีส่วนกระทบต่อผลงานและกำลังใจ ของพนักงานทั้งสิ้น

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสรุปได้เป็นประเด็นสำคัญในที่นี้ได้ว่า ทฤษฎีความคาดหวังถือว่า แรงจูงใจเป็นเพียง ปัจจัยหนึ่งที่กระทบต่อผลงาน แต่เมื่อแรงจูงใจร่วมกับปัจจัยอื่น เช่น ทักษะและ ความสามารถของพนักงาน ความสามารถเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของพนักงาน และการ ได้รับโอกาสที่ดี ที่เหมาะสมแล้ว เชื่อได้ว่าผลงานของพนักงานย่อมดีตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม การที่ นิสิตได้ออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการจะทำให้ นิสิตสามารถค้นพบศักยภาพและความสามารถ ของตนเองซึ่งกล่าวได้ว่า นิสิตได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองและนำองค์ความรู้จากภาคทฤษฎีมา ประยุกต์ใช้ รวมถึงรู้จักบทบาทหน้าที่ของพนักงานในองค์กรหรือหน้าที่ของนักการตลาดที่ดี

ทฤษฎีความพึงพอใจ (Satisfaction) ตามความหมายของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรม โดย ให้ความจำกัดความไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Need) หรือแรงจูงใจ (Motivation) ซึ่งเป็นระดับหรือขั้นของความรู้สึกในด้าน บวกหรือลบของคนที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของงาน รวมทั้งงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดระบบงาน และ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Wolman.1973; Schermerhorn. 1984 และ Hornby. 2000)

นอกจากนี้ Maslow (1970, pp. 80-81) ได้อธิบายของค์ประกอบของความพึงพอใจ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับปัจจัยอื่นๆ หรือที่เรียกว่า ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory) ซึ่งมาสโลว์ได้ตั้งสมมติฐานถึงจิตใจจากความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน และมาสโลว์ได้ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึง ระดับสูง โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อาศัย ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อันตรายต่างๆ และความมั่นคงในอาชีพ
3. ความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Belonging Needs) ได้แก่ความต้องการที่จะเข้าร่วม และได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อนร่วมงาน
4. ความต้องการจะเห็นคุณค่าของตนเอง (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคมเป็นที่ยอมรับ เป็นที่ยกย่องสรรเสริญของบุคคลอื่น
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตนเองได้ (Self-Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ที่คนส่วนมากอยากจะเป็นอยากจะได้

หลักการและแนวคิดที่สำคัญของการจูงใจ คือ

1. การจูงใจเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผลักดันให้บุคคลปฏิบัติ กระตือรือร้น และปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมต่างๆ เพราะการตอบสนองใดๆ จะเป็นผลเพื่อลดความตึงเครียดของบุคคล ที่มีต่อความต้องการนั้นๆ ดังนั้นคนเราจึงดิ้นรนเพื่อให้ได้ตามความต้องการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยการจูงใจ
2. ความต้องการทางกาย อารมณ์ และสังคม เป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจึงควรวางหาทางเสริมแรงหรือกระตุ้นโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้น
3. การเลือกสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับความสนใจความสามารถ และความพึงพอใจแก่ผู้เรียนจะเป็นกุญแจสำคัญให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ประสบความสำเร็จได้ง่าย มีแรงจูงใจสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มขึ้น
4. การจูงใจผู้เรียนให้มีความตั้งใจ และสนใจในการเรียน ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจลักษณะความต้องการของผู้เรียนแต่ละระดับ แต่ละสังคม แต่ละครอบครัว แล้วจึงพิจารณากิจกรรมการเรียนที่จะจัดให้สอดคล้องกัน

5. ผู้สอนควรจะพิจารณาสิ่งล่อใจหรือรางวัล รวมทั้งกิจกรรมการแข่งขัน ให้รอบคอบ และเหมาะสมเพราะเป็นแรงจูงใจที่มีพลังรวดเร็ว ซึ่งให้ผลทั้งทางด้านเสริม สร้าง และการทำลายก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และวิธีการ

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน

ความพึงพอใจในการทำงาน มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ และปัจจัยเหล่านี้ ใช้เป็นเครื่องมือชี้บ่งถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งมีปัจจัยอยู่ 3 ประการ คือ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544: 123-129)

1. ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors) หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงาน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับเงินเดือน การศึกษา ประสบการณ์ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สภาพสุขภาพ ทัศนคติ แรงจูงใจในการทำงาน และความสนใจในงาน

2. ปัจจัยด้านงาน (Factors in the job) ได้แก่ ลักษณะงาน ทักษะในการทำงาน ความชำนาญในงานที่ทำ ฐานะทางวิชาชีพ ขนาดของแต่ละหน่วยงาน ความห่างไกลของบ้านและที่ทำงาน สภาพทางภูมิศาสตร์ และโครงสร้างของงาน

3. ปัจจัยด้านการจัดการ (Factors Controllable by Management) ได้แก่ ความมั่นคงในงาน รายรับ ผลประโยชน์ โอกาสก้าวหน้า อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ สภาพการทำงาน เพื่อนร่วมงาน ความรับผิดชอบงาน การนิเทศงานสำหรับพนักงาน การสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา ความศรัทธาในตัวผู้บริหาร และความเข้าใจกันระหว่างผู้บริหารกับพนักงานความเข้าใจดีต่อกัน

อนึ่ง การศึกษาไม่ได้สอนให้คนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเท่านั้น สิ่งที่ได้มาพร้อมกับการมีความรู้ คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง การริเริ่มหรือการคิดได้ในการแก้ปัญหา ซึ่งจะพิจารณาคิดอย่างเป็นระบบในเรื่องการวิเคราะห์ การประเมินค่า ความมีเหตุผลในการคิดสร้างสรรค์ และการสรุปเหตุผลของแนวทางในการแก้ปัญหา (ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. 2544: 47) นอกจากนี้ การมีสิ่งสนับสนุนการทำงาน อุปกรณ์ที่ดีสำหรับการทำงาน สภาพการทำงานที่ดี และสถานที่ที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์กับองค์การและเกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานขององค์การด้วย ซึ่งองค์ประกอบที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ 10 ประการ ดังนี้ (Cooper. 1953: 31-33; Gilmer. 1967: 380-384) กล่าวไว้ว่า ความมั่นคงปลอดภัย โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน สถานที่ทำงานและการจัดการค่าจ้าง ลักษณะของงานที่ทำ การนิเทศงาน ลักษณะทางสังคม การติดต่อสื่อสาร สภาพการทำงาน และสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์เกื้อกูล (Benefits)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านส่วนบุคคล ด้านการจัดการที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานนั้น จะมีความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับการ

ปฏิบัติงาน รวมทั้งเกี่ยวกับการจัดการและการบริหารหน่วยงานนั้น ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับปัจจัยเชิงใจหรือองค์ประกอบที่มีผลต่อบุคลากรในการปฏิบัติงาน หากบุคคลได้รับการตอบสนองหรือสนับสนุนในปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นอย่างดีพอ จะส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความเต็มใจและพึงพอใจในการทำงานตามลักษณะงานที่ตนได้รับมอบหมายอย่างมีความสุข จนเกิดเป็นความสำเร็จของงานที่ดีมีคุณภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนทำให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตามต้องการได้ จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปแนวคิด และทฤษฎีข้างต้น เข้ากับงานวิจัยเรื่องศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ พบว่า การปฏิบัติงานในสถานประกอบการของนิสิตจะช่วยให้ นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ยังจะทำให้ นิสิตเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมของการทำงานสมัยใหม่ รวมถึงการพัฒนาตนเองเพื่อให้เข้าไปเป็นที่ยอมรับและเข้าไปส่วนหนึ่งขององค์กรนั้นๆ อย่างไรก็ดี ในส่วนของสถานประกอบการเองก็มีความต้องการที่รับนิสิตเข้าปฏิบัติงานและต้องสอดคล้องการรับเข้าเป็นพนักงานต่อไปในอนาคต ซึ่งจากจุดนี้เองที่สะท้อนให้เห็นถึงด้านความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งเป็นความต้องการของนิสิตและสถานประกอบการที่เป็นแรงจูงใจต่อกระบวนการเรียนรู้ของนิสิตในระหว่างการศึกษาฝึกปฏิบัติงานสถานการณจริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อดิศา เบญจรัตน์ นานท์. (2560). ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา วิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในด้าน 1) ความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน 2) บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และ 3) คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่อการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในสถานประกอบการที่ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรปรับปรุง 2554 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมผู้ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานมีความพึงพอใจในระดับมาก (4.19) ทุกประเด็น ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ (4.28) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่อการทำงาน (4.26) และด้านความรู้ความสามารถและ ทักษะในการปฏิบัติงาน (4.05) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจสูงสุดในแต่ละด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ผู้ดูแลนักศึกษาพึงพอใจสูงสุดในเรื่องความตั้งใจในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนาตนเองในการทำงาน การมีแนวคิดที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่นและความมีอัธยาศัยดี ความประพฤติและมารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน การปรับตัว ให้เข้ากับสังคม และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่อการทำงาน ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต การเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ความขยันอดทน การประพฤติและปฏิบัติตามระเบียบหรือนโยบายของหน่วยงาน และความกระตือรือร้นและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ประเด็นที่ผู้ดูแลนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสามารถในการจัดการ แก้ปัญหา และตัดสินใจ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติต่อการทำงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมช่วยในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้หน่วยงาน พร้อมทั้งมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า นักศึกษาควรตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบให้มากขึ้น หมั่นฝึกฝนและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงาน ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง และเรียนรู้การวางตัว ให้เหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาฝึกงานหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่ น่าพอใจในความเห็นของผู้ดูแล อย่างไรก็ตามก็ ยังเห็นได้ว่ายังคงมีคุณสมบัติย่อยบางประการที่ผู้ดูแลเห็นว่าต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้นักศึกษา เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่หลักสูตรจะต้องคำนึงถึงในการปรับปรุงหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ อย่างแท้จริงในรุ่นต่อไป

วรรณภา ลือกิตินันท์ พัทณี นนทศักดิ์ และพัทธนัย เสาะแสวง. (2558). ผลของการจัดสหกิจศึกษาที่มีต่อระยะเวลาการได้งานและรายได้ของบัณฑิตสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการได้งานทำและรายได้ของบัณฑิตที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา และ บัณฑิตที่ไม่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา รวมถึงศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ขององค์กรผู้รับบัณฑิต และแนวทางการพัฒนานักศึกษาบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการศึกษา เชิงปริมาณ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตของหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบสหกิจศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพา และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 1,095 คน และจากการรวบรวมข้อมูลมีแบบสอบถามส่งคืนจำนวน 1,061 ฉบับ ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หรือผู้แทนจากองค์กรผู้ใช้

บัณฑิตที่รับนิสิตสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงาน จำนวน 3 แห่ง ซึ่งสัมพันธ์อย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า การเข้าร่วม โครงการสหกิจศึกษามีผลต่อระยะเวลาการดำเนินงาน และรายได้เริ่มต้นของบัณฑิตสำหรับผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าสถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความพร้อมในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา มีความรู้ตามสายวิชาชีพ มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ การคิดต่อข้อคิด และมีความรับผิดชอบในงาน ตลอดจนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาอื่นๆ และการใช้ คอมพิวเตอร์ ส่วนแนวทางการพัฒนาบัณฑิต สถานประกอบการมีความคิดเห็นว่าการฝึกภาคปฏิบัติทางวิชาชีพมีความสำคัญ และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต้องเน้นฝึกให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น สถานการณ์ จำลอง และการทำโครงการ

ศยานิตย์ มิตรแปง และ จุฑามาศ คอนอ่อนบัว. (2556) การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาฝึกงานและฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการของหลักสูตรต่าง ๆ และเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษา แบบสหกิจศึกษาในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ จำนวน 20 คน และผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ จำนวน 32 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ สำหรับผู้บริหารภายในคณะและสำหรับผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า ความพร้อมทางด้านนโยบายของคณะฯ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารระดับ ต่าง ๆ ภายในคณะให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา ค่าคะแนน เฉลี่ย 3.25 อยู่ใน ระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาของบุคลากรทุกระดับภายในคณะ ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.90 อยู่ในระดับปานกลาง ความพร้อมในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจ ศึกษาแก่นักศึกษา ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.85 อยู่ใน ระดับปานกลาง ความพร้อมทางด้านการจัดสรร งบประมาณในการดำเนินงานสหกิจศึกษา ค่าคะแนน เฉลี่ย 2.30 อยู่ในระดับน้อย ความพร้อมทางด้านการจัดสรรทรัพยากรพื้นฐานในการดำเนินงานสหกิจ ศึกษา เช่น สถานที่สำหรับติดต่อประสานงาน อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ค่าคะแนน

เฉลี่ย 2.25 อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นทั้งหมด มีค่า 2.85 อยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการของผู้บริหารในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา พบว่า ต้องการให้มีการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา จำนวน 12 คน (ร้อยละ 60.00) ไม่ต้องการ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 10.00) และไม่แน่ใจ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 30.00)

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานหรือสถานประกอบการเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในคณะศิลปกรรมและสถาปัตย์ ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่จำนวน 32 คน แสดงความคิดเห็น ดังนี้ สถานประกอบการมีนโยบายในการสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.63 อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารในสถานประกอบการให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง สถานประกอบการมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา และสามารถเป็นที่เลี้ยงให้แก่ นักศึกษาสหกิจศึกษาได้ ค่าเฉลี่ย 2.91 อยู่ในระดับ ปานกลาง สถานประกอบการมีความพร้อมทางด้านการจัดสรรงบประมาณ เช่น ค่าตอบแทน สวัสดิการ แก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย 2.94 อยู่ในระดับปานกลาง สถานประกอบการมีความพร้อมทางด้าน การจัดสรรทรัพยากรพื้นฐานในการดำเนินการสหกิจศึกษา เช่น อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสม สำหรับการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.16 อยู่ในระดับปานกลาง สถานประกอบการมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.22 อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นทั้งหมดมีค่า 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการของสถานประกอบการในการเข้าร่วม โครงการสหกิจศึกษา พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการในการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ไม่ต้องการ จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.62 และไม่แน่ใจ จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.88

เสาวลักษณ์ ฉายรัง.(2557). สมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรในธุรกิจโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรในธุรกิจโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรในธุรกิจโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการทำงาน และตำแหน่งงาน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในธุรกิจโรงแรมเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ประชากรที่ใช้ ได้แก่ พนักงานโรงแรมเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทั้งหมด 573 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 230 คน และผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ เปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการเชฟเฟ้ และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะของบุคลากรโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัด

สงขลา ในภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะของบุคลากรธุรกิจโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับสมรรถนะของบุคลากรโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับสมรรถนะของบุคลากรโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และตำแหน่งงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทาง การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรโรงแรม เขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าควรได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เสมอ ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี มีการสอนงานจากหัวหน้างานอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินการทำงานตามระยะเวลาที่กำหนด การมีสวัสดิการที่ดี เป็นต้น

สัทธ์สินี กันโสภาส พิฎลแก้ว คลื่นสุวรรณและรุ่งเพชร มาน้อย.(2555). การศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงานของนักศึกษา วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2555. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมของสถานประกอบการ และจำแนกตามประเภทของหน่วยงานระหว่าง เอกชน รัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ในองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านวินัยและเจตคติในตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานในภาคการศึกษา ที่ 2/2555 จำนวน 45 หน่วยงาน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นหน่วยงานเอกชน รัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจต่อการฝึกงานของนักศึกษาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา ตามองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความพึงพอใจเป็นอันดับ 1 ด้านวินัยและเจตคติในตนเองมีความพอใจเป็นอันดับ 2 ด้านความรับผิดชอบ และด้านความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนด้านทักษะทางวิชาชีพมีความพอใจอยู่ในระดับมาก จากข้อมูลที่พบแสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีวินัยและมีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด แต่สำหรับด้านทักษะทางวิชาชีพซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด ซึ่งถือเป็นจุดด้อยที่สามารถปรับปรุงพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เช่น ด้านภาวะผู้นำ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

สมศิริ วัฒนสิน และชวลิต ภู่อาลี.(2554). การพัฒนาบัณฑิตทางด้านการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา. โครงการวิจัยนี้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษา และผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์

หลักเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้จากวิชาต่างๆตามหลักสูตรสาขาวิชาการตลาดในระหว่างการศึกษาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการและความต้องการบุคลากรด้านการตลาดของสถานประกอบการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลหัตถ์จากรายงานการฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการรวม 37 ราย และแบบประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการรวม 21 บริษัทเป็นผู้ประเมิน ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการรวม 21 บริษัท

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ทางด้านความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้ความรู้จากวิชาต่างๆตามหลักสูตรสาขาวิชาการตลาดระหว่างการศึกษาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา พบว่าหมวดวิชาศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ใช้ความรู้จากวิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทย และวิชาสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า กลุ่มวิชาแกน ได้แก่ วิชาสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ วิชาหลักการตลาด และวิชาด้านภาษาอังกฤษ กลุ่มวิชาเอก ได้แก่ วิชาพฤติกรรมผู้บริโภค วิชาระบบสารสนเทศทางการตลาด และวิชาการสื่อสารการตลาดเชิงบูรณาการ ในกลุ่มวิชาเลือก ได้แก่ วิชา การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ และการฝึกปฏิบัติงานด้านการขาย ในระหว่างฝึกงานนักศึกษาส่วนใหญ่พบว่าตนเองมีข้อบกพร่องในเรื่องของ ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน และทักษะการสื่อสารภาษาไทย ส่วนทางด้านผู้ประกอบการเห็นว่านักศึกษาควรมีการปรับปรุงทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทักษะในการตัดสินใจ การให้ความสำคัญกับงาน การตรงต่อเวลา การควบคุมอารมณ์ และการกล้าแสดงออก ผลการวิจัยในส่วนของการศึกษาความต้องการบุคลากรด้านการตลาดของสถานประกอบการ ซึ่งทำการสำรวจสถานประกอบการ 21 บริษัทใน 3 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า ธุรกิจบริการ และธุรกิจการค้าและตัวแทนจำหน่าย พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าคุณสมบัติสำคัญของพนักงานด้านการตลาดอันเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการในระดับผู้บริหารการตลาดควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ด้านการตลาด และมีความเป็นผู้นำ เชื่อมมั่นในตนเอง ส่วนพนักงานระดับปฏิบัติการควรมีความรู้ความสามารถด้านการตลาด มีความรู้ด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ ซึ่งสถานประกอบการมีความเห็นว่าพนักงานด้านการตลาดของสถานประกอบการและนักศึกษาที่เข้าฝึกงานมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ข้างต้นไม่ถึงระดับดีมากดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ความสามารถ และทักษะด้านการตลาดที่สำคัญของนักศึกษา โดยเน้นให้เนื้อหาให้มีความทันสมัยมากขึ้น และเน้นการฝึกปฏิบัติ ปรับปรุงรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ และเพิ่มทักษะ

ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มาก ปรับปรุงรายวิชาที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ รวมทั้งสนับสนุนให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาเลือกที่เกี่ยวข้อง จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์(Chi-Square Test)พบว่าประเภทรูปร่างที่แตกต่างกันจะมีเกณฑ์ในการคัดเลือกพนักงานด้านการตลาดในระดับผู้บริหารการตลาด และระดับพนักงานปฏิบัติการด้านการตลาดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และจากการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติค่าความแปรปรวนจำแนกทางเดียว(One-Way ANOVA) พบว่าประเภทรูปร่างที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อพนักงานด้านการตลาดในด้านความรู้ความสามารถ ในด้านการปฏิบัติงาน หรือในด้านบุคลิกภาพ เฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินผลโครงสร้างสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ความพึงพอใจของนักศึกษา คณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่ร่วมโครงการสหกิจศึกษา ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่ดูแลนักศึกษาในโครงการสหกิจศึกษา รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคของโครงการ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาทุกคนที่ร่วมโครงการสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2553 คณะบัญชี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์ จำนวน 5 คน และผู้ประกอบการหรือหัวหน้าที่ดูแลนักศึกษาในโครงการสหกิจศึกษา จำนวน 3 บริษัท เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์เจาะลึก และแบบสังเกตพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ และการพรรณนาความผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาทุกคนเห็นว่า บรรลุลักษณะวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 4 ข้อ โดยนักศึกษามีการเตรียมความพร้อมเรื่องความรู้ ด้านกิริยามารยาท การแต่งกาย การปรับตัว การเตรียมความพร้อมความรู้ในสาขาบัญชีก่อนออกปฏิบัติงาน และเมื่อปฏิบัติงานแล้ว นักศึกษาได้รับประสบการณ์ และพัฒนาตนเองเพิ่มด้านการทำงานร่วมกันผู้อื่น การวางตัว ความอดทน ความรับผิดชอบ ด้านการบัญชีทั่วไป บัญชีที่จำเป็น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต่อการใช้งาน การทำงานที่มีระบบ และคาดว่าจะพัฒนาตนเองในอนาคตในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ความมีระเบียบของตนเอง ความละเอียดรอบคอบ การตรงต่อเวลา การใช้ชีวิตในองค์กร การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ซื่อสัตย์ และการพัฒนาตนเองต่อการเรียนรู้งานด้านบัญชี และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. นักศึกษาพึงพอใจในส่วนของการอบรมเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเป็นกันเองระหว่างครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา เอกสารที่ใช้ในการอบรม และโสตทัศนูปกรณ์ นอกนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระดับมากที่สุด คือ ด้านวุฒิภาวะความอ่อนน้อมถ่อมตน ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติตามระเบียบวินัยขององค์กร และระยะเวลาปฏิบัติงานของนักศึกษามีความเหมาะสม ส่วนระดับมากที่สุด บัณฑิตศึกษา

การปรับตัว การวางแผนการทำงาน ความสามารถในการสื่อสารมอบหมาย ความรับผิดชอบ ความ
อุตสาหพยายาม การทำงานโดยไม่ต้องสั่งความเข้าใจในหลักสหกิจศึกษา และความสะดวกรวดเร็วใน
การดำเนินงานของโครงการ มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะคิดทำงาน คุณภาพงานที่ได้รับ ส่วนที่อยู่ระดับปาน
กลาง คือการแสดงความคิดเห็น ความรู้วิชาการเพียงพอ ความสามารถในการเรียนรู้งานใหม่ การ
ตัดสินใจ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ และการได้รับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ
ตามต้องการ ส่วนที่อยู่ในระดับไม่ค่อยดี คือ พัฒนาการด้านภาษาอังกฤษ และการทำงานกับชาวต่างชาติ

4. ปัญหา และอุปสรรคตามความเห็นของนักศึกษา พบว่า อุปสรรคไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัยการ
สื่อสารที่เข้าใจไม่ตรงกัน และไม่เข้าใจงาน ทำให้งานผิดพลาดได้ สำหรับตัวแทนผู้ประกอบการเห็นว่า
มีปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจระบบบัญชี ภาษี ใบกำกับ ภาษาอังกฤษ และการใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์

นฤมล ชินวุฒิโรจน์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องมุมมองของสถานประกอบการที่มีต่อ
นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ที่เรียนสหกิจศึกษา ในปีการศึกษา 2553 การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงมุมมองของสถาน
ประกอบการต่อสมรรถนะของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่เข้าโครงการ
สหกิจศึกษา ในปีการศึกษา 2553 โดยกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา คือ นักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกล
สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม และสาขาวิศวกรรมโยธาจำนวนรวมทั้งสิ้น 39 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม
SPSS ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการมีความเห็นต่อนักศึกษาสหกิจศึกษาในด้านผลสำเร็จของงาน
ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และลักษณะส่วนบุคคล อยู่ในระดับ ดี ถึง ดีมาก และม
ีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นักศึกษามีจุดเด่น ด้านความขยัน ความอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ดี ส่วนที่ต้องปรับปรุงคือ การตรงต่อเวลา และการใช้ภาษาอังกฤษ

พรพิมล วิกรัยพัฒน์ และชูเกียรติ ศิริวงศ์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ และความ
ต้องการความร่วมมือด้านสหกิจศึกษาของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการร่วมมือให้การสหกิจของผู้ประกอบการด้านการ
ท่องเที่ยว โดยการสำรวจด้วยแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์สถานประกอบการ จำนวน 24 แห่ง
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่งงาน อายุสถานประกอบการ การรับนักศึกษาเข้าสหกิจ
ความรู้ ความเข้าใจ และความต้องการความร่วมมือในการสหกิจศึกษากับสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษา
พบว่าผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 31-40 ปี มีรายได้โดยเฉลี่ย มากกว่า
25,000 บาท และส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานอยู่ในกลุ่มโรงแรม ข้อมูลใน การรับนักศึกษาเข้าสหกิจของ
สถานประกอบการ พบว่า อายุของสถานประกอบการส่วนใหญ่มีอายุการดำเนินงาน 6 ปีขึ้นไป และรับ
นักศึกษาสหกิจต่อปี 4 ครั้งต่อปีขึ้นไป ช่วงเวลาที่สถานประกอบการต้องการรับนักศึกษาเข้าสหกิจส่วน

ใหญ่ ต้องการรับในฤดูหนาว โดยต้องการรับนักศึกษา ครั้งละ 5 คนขึ้นไป และพบว่าสถานประกอบการ เลื่อนนักศึกษาเข้าสหกิจจากความรู้ความสามารถของนักศึกษา ข้อมูลในส่วนของความต้องการร่วมมือ สหกิจศึกษาสามารถสรุปได้ว่าสถานประกอบการ มีความเข้าใจว่าสหกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา และพัฒนาคน และยังพบว่าสถานประกอบการมีความต้องการร่วมมือสหกิจในการ พัฒนาทักษะด้านธุรกิจนำเที่ยว ความรู้ในงานรับจอง (Booking or Reservation) มากที่สุด, รองลงมา ได้แก่ความรู้ในการจัดจำหน่ายตั๋ว Ticketing, ความรู้ในการเป็น Tour Operator และความรู้ในการเป็น มัคคุเทศก์ Tour Guide ตามลำดับ และพบว่าสถานประกอบการที่เป็นหน่วยงานของรัฐ เช่น การ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความต้องการร่วมมือในการพัฒนาทักษะในด้านความรู้ในการให้ข้อมูล นักท่องเที่ยว, ความรู้ในการทำงานสำนักงาน, ความรู้ในการประสานงาน ตามลำดับ

ในส่วนของความร่วมมือพัฒนาทักษะงานด้าน Organizer สถานประกอบการต้องการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาทักษะในด้านความรู้ในเกี่ยวกับงานสำนักงานมากที่สุด รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการทำ ตลาด และงานขาย ความรู้เกี่ยวกับการจัดงานต่างๆ กัน และความรู้เกี่ยวกับการสร้างสร้งงานตามลำดับ สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องการมีส่วนร่วมสหกิจในการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โดยเฉพาะความรู้ด้านภาษาอังกฤษมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ การ ใช้ E-mail และการสื่อสารทาง Internet, ความรู้เกี่ยวกับ Ms-Word, Excel, Power Point, และมีความรู้ ในภาษาที่ 3 ตามลำดับ และยังพบว่าสถานประกอบการทุกแห่งต้องการร่วมมือในการพัฒนาด้านมนุษย สัมพันธ์ บุคลิกภาพ และ Service มากที่สุด ได้แก่ความมีน้ำใจรองลงมาได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่องาน การเข้ากับเพื่อนร่วมงานเท่ากัน และทัศนคติในทางบวกต่อปัญหาต่างๆ สำหรับด้านจริยธรรมในอาชีพ สถานประกอบการต้องการร่วมมือสหกิจในการพัฒนาด้านจริยธรรมดังนี้คือด้านซื่อสัตย์ต่อตนเอง และ ความซื่อสัตย์ในการทำงาน เท่ากัน ความมีจริยธรรมในวิชาชีพ, และไม่ประพฤติผิดในเรื่องสุรา ยาเสพติด การพนัน

พรลักษณ์ ฤกษ์สมโภชน์ (2553) ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ด้านความสามารถ พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพอย่างไร รวมทั้งศึกษา ลักษณะของบุคคลที่องค์กรต้องการตามความคิดเห็นของนายจ้าง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 8,024 คน โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานแล้วจำนวน 4,485 คน (จากการสำรวจ ภาวะการหางานทำของบัณฑิตครั้งที่ 2 เมื่อเดือนมกราคม 2553) ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ได้ดำเนินการ ตรวจสอบ ข้อมูลเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานแล้วอีกครั้ง เมื่อเดือนพฤษภาคม 2553 มีผู้สำเร็จ การศึกษาได้งานทำ และสามารถใช้เป็นตัวแทน จำนวน 3,503 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ของทุกคณะที่สำเร็จการศึกษาเมื่อปี

พ.ศ. 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมา 1,204 ฉบับ จากจำนวน 3,503 ฉบับ หรือ คิดเป็นร้อยละ 34.4 และใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าถ่วงน้ำหนัก ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบັນชีตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่วนเรื่องที่ได้รับมีความพึงพอใจ มากกว่าเรื่องอื่น คือความซื่อสัตย์สุจริต และความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ นอกจากนี้ ยังพบว่านายจ้าง เกือบ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 60.2 ต้องการบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รองลงมาคือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ร้อย ละ 48.6

พัชรียาภรณ์ สุขสวัสดิ์ภัทร (2553) การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการ ทำงานของของพนักงานบริษัทประกันวินาศภัยแห่งหนึ่ง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทประกันวินาศภัยแห่งหนึ่ง ซึ่งจะทำการศึกษาเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติประจำอยู่ที่ สำนักงานใหญ่ รวมทั้งสิ้น 330 คน โดยกำหนดความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ร้อยละ 5 และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตร Yamane จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 181 คน โดยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA และสถิติแบบเพียร์สัน เพื่อใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน

ผลการศึกษา สรุปได้ ดังนี้ ด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน พบว่า พนักงานมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้ ด้านการให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการครองชีพ พนักงานมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของพนักงาน ด้านการส่งเสริมให้พนักงานมีความก้าวหน้าในงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร ด้านการมีระบบที่ดีมีความยุติธรรม ด้านการมี ภาวะอิสระจากงาน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ส่วนด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย พนักงานมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุพิชญา อูเรนทรเนตร. (2553). ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จของงานและด้านความมั่นคงในงาน โดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภท

งานที่ปฏิบัติ และประสิทธิภาพการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งสิ้น 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) และทดสอบค่าความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1. บุคลากรสำนักงานคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านความสำเร็จของงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและด้านความมั่นคงในงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2. บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 40 ปี – 49 ปี ส่วนด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4. บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5. บุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 6. บุคลากรที่มีประเภทงานที่ปฏิบัติต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 7. บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จของงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 15 ปี–20 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จของงานมากกว่าบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 15 ปี ส่วนด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เฉลิมขวัญ ครุฑาบุญวงศ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการสหกิจศึกษา . เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบน พบว่าสถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จด้านหลักสูตรสหกิจศึกษามากที่สุด มีสถานศึกษาเครือข่ายที่จัดสหกิจศึกษาทั้งหมด 23 แห่ง มีหลักสูตรทั้งหมด 334 หลักสูตร มีนักศึกษาเข้าร่วมสหกิจ 16,265 คน และมีสถานประกอบการที่เข้าร่วมเครือข่ายทั้งสิ้น 3,054 แห่ง การสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายสถานประกอบการใหม่ยังเป็นปัญหาสำหรับสถานศึกษาที่ไม่สามารถขยายเครือข่ายได้ เนื่องจากสถานประกอบการหลายแห่งที่

เคยทำสัญญารับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในปีนี้ขอยกเลิกสัญญา และสถานประกอบการรายใหม่ก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าร่วม โดยให้เหตุผลว่าเมื่อรับนักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษาแล้วต้องรับภาระมากขึ้น เช่น ต้องจัดหาที่พักเลี้ยงให้กับนักศึกษาแต่ละคน ต้องมีการประเมินผลทั้งสถานประกอบการ ณาจารย์นิเทศ และพนักงานพี่เลี้ยง นอกจากนี้สถานประกอบการยังพบกับปัญหาด้านความซับซ้อนในการขึ้นลดหย่อนภาษี สถานศึกษาที่มีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาส่วนใหญ่พบปัญหาด้านนักศึกษาเลือกวิชาสหกิจศึกษาน้อยเนื่องมาจากมีความคิดว่าจะทำให้ตนเองจบช้ากว่านักศึกษาคนอื่น นักศึกษาหลายคนมีวิชาที่ติดค้างหลายวิชาในเทอม 1 ปี 4 และถ้าเลือกเรียนวิชาสหกิจศึกษาแล้วจะทำให้ไม่สามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้อีก เพราะต้องออกปฏิบัติสหกิจศึกษา 1 ภาคการศึกษา

ส่วน สถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบนส่วนใหญ่เห็นว่านักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยยังพบว่า สถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบนเห็นว่าสัดส่วนของคณาจารย์นิเทศต่อนักศึกษาสหกิจศึกษาที่เหมาะสม ควรมีสัดส่วนของคณาจารย์นิเทศ 1 คนต่อนักศึกษาสหกิจ 10 คน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนบนพบว่า สถานศึกษาที่มีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาจะยึดมาตรฐานของสำนักกรรมการการอุดมศึกษา และสมาคมสหกิจศึกษาไทยที่ร่วมมือกัน กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาขึ้นในสถานศึกษาเพื่อก่อให้เกิดการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการแต่พบปัญหาเรื่องมาตรฐานบางข้อของสถานศึกษาไม่สามารถได้ เช่น คณาจารย์นิเทศต้องผ่านการอบรมจากสมาคมสหกิจทุกคน สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดสัมมนากลุ่มย่อย ไม่มีการจัดนิทรรศการ แต่จะมีการจัดทำแฟ้มของนักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคนโดยให้เหตุผลว่าการจัดทำแฟ้มจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลนักศึกษา แนวโน้มการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษาขึ้นในสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนในการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา โดยให้เหตุผลว่าจะทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสามฝ่ายคือสถานศึกษา นักศึกษา และสถานประกอบการ แต่สถานศึกษาบางแห่งยังไม่แน่ใจถึงทิศทางของภาครัฐเรื่องการสนับสนุนด้านงบประมาณ สถานศึกษาหลายแห่งยังเป็นห่วงเรื่องวัตถุประสงค์ของภาครัฐที่ต้องการเพิ่มหลักสูตรสหกิจศึกษา และต้องการให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาสหกิจศึกษาเพิ่มขึ้น ควรหาแนวทางในการสร้างเครือข่ายสถานประกอบการไว้รองรับด้วย

จิตติมา อัสวพรหมธาดา ปิยฉัตร จันทิวา และสุพิชชา ชีวพฤกษ์ (2552) ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาการจัดการเทคโนโลยีการผลิตและสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างคือ สถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือกับภาควิชาในการรับนักศึกษาเข้าไปฝึกงาน และจากสถานประกอบการที่มีขอบข่ายตรงกับหลักสูตรของภาควิชาที่จะสามารถจัดนักศึกษาออกไปฝึกงาน รวมทั้งสิ้น 100 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีเพียงร้อยละ 94 สถานประกอบการส่วน

ใหญ่ยินดีรับนักศึกษาสหกิจศึกษา และจากการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารหรือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล และกลุ่มวิศวกร หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค กลุ่มผู้ประเมินทั้งสองกลุ่ม มีความ ต้องการนักศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านทัศนคติและพฤติกรรม โดยเน้นมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ค่าเฉลี่ยความต้องการรวม 2 กลุ่มอยู่ที่ระดับมาก (4.22) รองลงมาคือ ด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ยความต้องการ ระดับปานกลาง (3.55) และคุณลักษณะด้านความรู้ของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลาง (3.52)

สุวรรณา ตั้งสวัสดิ์.(2552) การศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตศึกษาคณะบริหารธุรกิจ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และเพื่อศึกษาปัญหาของผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิตศึกษาคณะบริหารธุรกิจ โดยมีสถานประกอบการที่ตอบรับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเข้าฝึกงานประจำปีการศึกษา 2551 เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 256 ราย วิเคราะห์ผลโดยหาความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าการทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยตัวทดสอบที (T-test) โดยใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการให้บัณฑิตศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ในด้านจริยธรรมในการทำงาน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.70) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสำเร็จในงาน ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 1.21) ด้านความรู้ในงาน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.77) ด้านการควบคุมตนเอง ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.81) พบปัญหาด้านบุคลิกภาพ คือ การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คิดเป็นร้อยละ 36.7 ปัญหาด้านการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 23.3 ขาดความมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหา คิดเป็นร้อยละ 20 รวมถึงมีความอดทนในการทำงานต่ำ คิดเป็นร้อยละ 10 สำหรับด้านวิชาการขาดความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาคือ ด้านภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 23.53 จากความต้องการดังกล่าวทางคณะบริหารธุรกิจควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้คิดอย่างมีเหตุผลและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องรวมถึงจัดให้มีสหกิจศึกษาเพื่อเป็นการฝึกประสบการณ์ทำงานที่มีระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา ซึ่งจะช่วยเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการได้

งานรายงานและเผยแพร่ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2551) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2549 พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตทุกคณะในภาพรวมอยู่ในระดับดี หรือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 คิดเป็น ร้อยละ 75.90 ทั้งนี้ นายจ้างมีความพึงพอใจในคุณลักษณะด้านการอุทิศตนต่อองค์กรมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.14 ด้านความรู้ความสามารถในงาน ค่าเฉลี่ย 3.80 ด้านการทำงานร่วมกับองค์กรและผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 4.05 ด้าน ความสามารถส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย 3.64 ทักษะด้านภาษา ค่าเฉลี่ย 3.23 ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าเฉลี่ย 3.91 ทักษะทางการอุทิศตนต่อองค์กร ค่าเฉลี่ย 4.14

ชลลดา มงคลวนิช และเยาวภรณ์ เลิศกุลธานนท์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการในธุรกิจบริการที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทย รวมทั้งเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาโดยจำแนกตามประเภทธุรกิจ และตามกลุ่มสถาบันการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ไปยังสถานประกอบการต่างๆ ในธุรกิจบริการที่รับนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงาน และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 198 ชุด โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับปานกลางต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจาก 4 กลุ่ม สถาบันการศึกษา คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยพบว่าสถานประกอบการในอุตสาหกรรมบริการมีความพึงพอใจมากต่อคุณลักษณะของนักศึกษา โครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ګริขามารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีความพึงพอใจมากในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ګริขามารยาท ความขยันหมั่นเพียร ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานร่วมกับคนอื่น และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร สำหรับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนสถานประกอบการมีความพึงพอใจมากในเรื่องบุคลิกภาพ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ความเชื่อมั่นในตนเอง และการทำงานร่วมกับคนอื่น แต่มีความพึงพอใจมากในเรื่องบุคลิกภาพ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ګริขามารยาท ความรับผิดชอบ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเชื่อมั่นในตนเอง และการเคารพกฎระเบียบขององค์กร ของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม และธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวนั้นมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษามากกว่าสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม นอกจากนี้เรายังพบว่าสถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะโดยรวมของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐสูงกว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล แต่ไม่มีความแตกต่างกับมหาวิทยาลัยเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เบญจวรรณ ชุนทดากัญจน์ (2551) ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณสมบัติของบัณฑิตคณะ บัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของบัญชียุคบัณฑิตที่นายจ้างต้องการว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีการแบ่งคุณสมบัติของบัณฑิตเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ ด้าน ความสามารถในการทำงาน และด้านบุคลิกภาพทั่วไป รวมทั้งข้อเสนอแนะของ

นายจ้างเกี่ยวกับการปรับปรุง หลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนด้านอื่นๆ ศึกษาโดยการ สั่งแบบสอบถามให้นายจ้างของบัณฑิต คณะบัญชีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย รุ่นปีการศึกษา 2539 และ 2540 ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 และ 2543 ตามลำดับ มีประชากรจำนวน 558 คน โดยมี นายจ้างบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 53.02 วิธีการวิเคราะห์ คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาค่า t-test และค่าร้อยละ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างประเมินความพึงพอใจที่มีต่อ คุณสมบัติของบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย ในภาพรวมทุกกลุ่มคุณสมบัติอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และเมื่อ พิจารณารายกลุ่มคุณสมบัติที่ นายจ้างประเมินความพึงพอใจบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย ปรากฏว่า กลุ่มคุณสมบัติด้าน บุคลิกภาพทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.85 รองลงมา คือ กลุ่ม คุณสมบัติด้านความสามารถในการทำงาน (3.73) และกลุ่มสมบัตินิสัยความสามารถด้านวิชาการ (3.51) การพิจารณาคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของความต้องการ ของนายจ้างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วน กลุ่มคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้าง ประเมินค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กลุ่มคุณสมบัติด้านความสามารถในการ ทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมา คือ กลุ่มคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพทั่วไป และกลุ่มคุณสมบัติความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ ตามลำดับ สำหรับคุณสมบัติของบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่ นายจ้างประเมิน ค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุด คือ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถในการ ใช้ ภาษาอังกฤษในการพูดและการเขียน

อภิชาติ อนุกุลเวช (2551) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1.รูปแบบการเรียนการสอนฝึก ปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ หลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต (Process) 3) การควบคุม (Control) 4) ผลผลิต (Output) 5) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) โดยมี 13 องค์ประกอบย่อยคือ 1) กำหนดเป้าหมายในการเรียนการสอน 2) การวิเคราะห์ผู้เรียน 3) การ ออกแบบเนื้อหาบทเรียน 4) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การเตรียมความพร้อมด้าน สภาพแวดล้อมทางการเรียน 6) กำหนดบทบาทผู้สอน 7) การสร้างแรงจูงใจ ในการเรียน 8) การ ดำเนินการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคโดยใช้โมเดลซีเอเอ (CAA Model) ประกอบด้วยขั้นตอน การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ 3 ขั้นตอนคือ 8.1) ขั้นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Phase) 8.2) ขั้นปฏิบัติ (Associative Phase) 8.3) ขั้นช านาญ (Autonomous Phase) 9) กิจกรรมเสริมทักษะ 10) การตรวจสอบและควบคุมการเรียนของผู้เรียน 11) การตรวจสอบทักษะปฏิบัติระหว่างเรียน 12) ประเมินผลการเรียนการสอน และ 13) ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุง ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนจากรูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสูงกว่าก่อนการเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะปฏิบัติของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการเรียน การสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับดีและความคิดเห็นต่อการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาอาชีวศึกษา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

อังกริยา โชติกลาง. (2551). คุณลักษณะของสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการตลาด ที่หน่วยฝึกงานของคณะวิทยาการจัดการพึงประสงค์. การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการตลาดที่หน่วยฝึกงานของคณะวิทยาการจัดการพึงประสงค์ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของ โปรแกรมวิชาการตลาดในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยที่ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการตลาดที่หน่วยฝึกงานพึงประสงค์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพ ด้านความรู้และความสามารถพิเศษ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย นอกจากนี้แล้วยังได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ที่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการตลาด โดยจำแนกตามหน่วยงาน ฝึกของคณะวิทยาการจัดการ สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทของธุรกิจ และลักษณะงานที่มอบหมายให้ฝึกงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาจะ เป็นหน่วยงานที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานตั้งแต่ปีการศึกษา 2548-2550 จำนวน 146 หน่วยงาน โดยตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นที่คำนวณตามสัดส่วนประชากรแต่ละชั้น จำนวน 106 หน่วยงาน

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการตลาดที่หน่วยฝึกงานพึงประสงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าลำดับที่ 1 คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีวินัย ลำดับที่ 2 คือ ด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 3 คือ ด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้และความสามารถพิเศษ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีวินัย พบว่า พบว่า หน่วยงานฝึกของคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีความต้องการสูงสุดคือ ความสามารถ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้านบุคลิก ภาพที่หน่วยงานของคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการส่วนใหญ่อยู่ ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ การรักษา ชื่อเสียงและความลับของกิจการ ด้านความรู้ ความสามารถและทักษะ วิชาชีพ พบว่า หน่วยงานฝึกของคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ มีความสามารถในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จในเวลาที่กำหนดและด้านความรู้และความ สามารถพิเศษ พบว่า หน่วยงานฝึกของคณะวิทยาการจัดการมีความ ต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ความมีมานะพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ลุล่วง

สำหรับในส่วนของการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีสาขา การตลาดที่หน่วยงานฝึกของคณะวิทยาการ จัดการพึงประสงค์ โดยจำแนกตามพบว่า หน่วยงานฝึกของ คณะวิทยาการจัดการที่เคยมี นักศึกษาสาขาการตลาดไปฝึกงานหรือไม่เคยนักศึกษาสาขาทลาดไป ฝึกงาน พบว่ามีความต้องการในลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรีสาขาการตลาดไม่ แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ สำหรับที่จำแนกตามสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง ที่ เป็นผู้บริหารระดับสูง ะกลางและระดับล่าง พบว่า มีความต้องการ ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการตลาดไม่ แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับที่ จำแนกตามประเภทของธุรกิจทั้งที่เป็นภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน พบว่ามีความต้องการใน คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีสาขาการตลาดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามลักษณะงานที่มอบหมายให้ฝึกงานทั้งที่ สอดคล้องกับสาขาที่เรียน และไม่สอดคล้องกับสาขาที่เรียน พบว่ามีความต้องการในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรีสาขา การตลาดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จาก การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย เสนอแนะว่า ต้องมีการจัดกิจกรรมเสริม ทักษะในด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาทุกชั้นปีและมีระบบการ ประเมินผลที่สามารถวัดคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน อย่างจริงจังและสม่ำเสมอ เพื่อให้ แน่ใจว่า โปรแกรมวิชาการ ตลาดจะผลิตบัณฑิตได้ตรงตามตามที่หน่วยงานที่สังกัดอยู่ในภาค รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนต้องการ

กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2550) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจ ของผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รุ่นปีการศึกษา 2548 - 2549 โดยภาพรวมผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาสารคามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายคณะ ผลการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านผู้ใช้บัณฑิตมี ความพึงพอใจคุณลักษณะของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.90 รองลงมา คือ ด้านเจตคติต่อหน่วยงาน ค่าเฉลี่ย 3.86 ด้านการพัฒนาตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.71 ด้านความสามารถ/ทักษะ ค่าเฉลี่ย 3.66 และ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย 3.60 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึง พพอใจต่อบัณฑิตคณะ วิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมา 3 ลำดับแรก คือ มีความพึง พพอใจต่อบัณฑิตคณะ ศึกษาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 คณะเกษตรศาสตร์เท่ากับคณะ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 และคณะแพทยศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82

ฝ่ายวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2550) ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการดำเนินงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงรุ่นปีการศึกษา 2549 พบว่าในภาพรวมนายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของนายจ้างในแต่ละด้านของบัณฑิต พบว่านายจ้างมีความพึงพอใจต่อ

บัณฑิตในด้าน คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของบัณฑิตมากที่สุด ส่วนใหญ่นายจ้างมีความพึงพอใจบัณฑิต ในประเด็นมีความสุภาพ อ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะมากที่สุด รองลงมาคือมีความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนประเด็นที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตน้อยที่สุด คือ ประเด็นมีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สำหรับ ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน นายจ้างมีความพึงพอใจในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ นายจ้างมีความพึงพอใจในประเด็นความสามารถในการทำงานเป็นทีม และความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมากที่สุด รองลงมาคือความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน ส่วนประเด็นที่ นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศ ขณะที่ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ส่วน ใหญ่ นายจ้างมีความพึงพอใจในประเด็นความสามารถในการนำความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ ส่วนประเด็นที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตน้อยที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพตามสายงานที่รับผิดชอบ

วนิษา ศรีรอบรู้ (2550) ศึกษาภาวะการได้งานทำของบัณฑิตวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2548 – 2550 พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2548 – 2550 มีงานทำร้อยละ 45.13 รองลงมา คือ ศึกษาต่อ ร้อยละ 34.86 ไม่มีงานทำและไม่ได้ศึกษาต่อ ร้อยละ 15.44 และสุดท้ายคือ มีงานทำและกำลังศึกษาต่อ ร้อยละ 4.57 ทั้งนี้ ถ้าจำแนกประเภทของงานที่ทำ ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 63.22 รองลงมาคือ หน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 16.09 หน่วยงานราชการ ร้อยละ 10.34 กิจการส่วนตัว ร้อยละ 5.75 ธุรกิจของครอบครัว ร้อยละ 2.30 และรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.30 โดยที่บัณฑิตที่ได้งานทำ มีระดับ ของเงินเดือนเฉลี่ย 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 42.53 รองลงมาคือ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 27.59 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 13.79 มากกว่า 20,001 ร้อยละ 10.34 และต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 3.45 ตามลำดับ

สำนักพัฒนาคุณภาพ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (2550) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2548 พบว่า ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 ทั้งนี้ มีความพึงพอใจที่บัณฑิตปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.04 ที่เหลืออีก 3 ประการ คือ บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อการทำงานผู้บังคับบัญชา/นายจ้างพอใจในระดับมาก บัณฑิตปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับของหน่วยงาน และบัณฑิตมีความตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.04-4.03 2. ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน มีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ซึ่งมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ทั้งนี้ บัณฑิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน

ร่วมงานได้ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.87 รองลงมา ได้แก่ การทำงานเป็นกลุ่ม บัณฑิตรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น บัณฑิตมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสืบค้นข้อมูล การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเบื้องต้นเพื่อการปฏิบัติงาน บัณฑิตกระตือรือร้นสนใจ ศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และ บัณฑิตสามารถใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการสืบค้นข้อมูล และ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.84 – 3.66 ยกเว้น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 3. ด้านความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพ มีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ทั้งนี้บัณฑิตสามารถใช้วิชาความรู้ในการทำงานได้อย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.73 รองลงมา ได้แก่ บัณฑิตมีความรอบรู้ในสาขาของตนเองอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ส่วนบัณฑิตมี ความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

วาสนา จันทรแสงสว่าง (2548) ทศนคติของข้าราชการต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน กรมศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน ผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมข้าราชการมีทัศนคติต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับบวก เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรสระดับการศึกษา รายได้ ระดับตำแหน่ง และ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน กับทัศนคติของข้าราชการต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรากฏ ว่าสถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของข้าราชการต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการประเมินผล การปฏิบัติงานเกิดจากผู้ประเมินพิจารณาตามความรู้สึก ไม่มีความเป็นรูปธรรมและมาตรฐาน เดียวกันข้าราชการจึงเสนอแนะให้ผู้บังคับบัญชาควรที่จะชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและเปิดโอกาส ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และยอมรับ การประเมินผลการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารของคณะและผู้บริหารของสถานประกอบการล้วนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านสหกิจศึกษา เนื่องจากรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาที่ชี้ถึงกิจกรรมหรือประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นหลักเน้นรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการกระทำที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึก ทักษะการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ ซึ่งหากคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์มีนโยบายในการ จัดการเรียนการสอนแบบ สหกิจศึกษาในอนาคต ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาดูงานในสถาบัน การศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านสหกิจศึกษา ทั้งในเรื่องของการวางแผน การบริการ และ การดำเนินงาน ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งคณาจารย์ภายในและสถานประกอบการ และเปิด

โอกาสให้สถานประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างกัน ซึ่งจะทำให้ การดำเนินงานสหกิจศึกษابرรลุผลและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นรินทร์ ภาชนะทิพย์ และคณะ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการส่งนิตเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา รวมทั้งศึกษาทิศทางการพัฒนาโครงการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร และคณาจารย์ที่ดูแลรับผิดชอบโครงการสหกิจศึกษา 28 คน ผู้แทนสถานประกอบการ 30 แห่ง นิสิตที่เข้าร่วมโครงการฯ รุ่นที่ 1-รุ่นที่ 5 จำนวน 50 คน และนิสิตทั่วไปจากทุวิทยาเขต 624 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการอภิปรายผลเชิงพรรณนาผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้บริหาร และคณาจารย์ สถานประกอบการ และนิสิตส่วนใหญ่เห็นความสำคัญ และประโยชน์ในการส่งนิตเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการโครงการสหกิจศึกษา ภาพรวมในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจ และความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับปีการศึกษาที่เหมาะสมในการส่งนิตเข้าปฏิบัติงานในชั้นปีที่ 4 ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การส่งเสริม และพัฒนาโครงการสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง นิสิตได้รับความรู้ และการฝึกทักษะจากสถานประกอบการ นิสิตได้รับประโยชน์ในการเพิ่มประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับทิศทางการพัฒนาโครงการสหกิจศึกษาประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การส่งนิตปฏิบัติงานตรงตามสาขาที่เรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของนิตอย่างเป็นระบบ และการเห็นความสำคัญของผู้บริหารสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนโครงการสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อารีย์ คณาวินวินัย และมาลี หังสพฤกษ์ (2546) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2543 พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ใน ภาพรวมนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ใน ภาพรวมนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน และความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้านบุคลิกภาพในภาพรวมนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในภาพรวมนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก

โดย 3 ลำดับแรกที่ นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอัน ดี และความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ส่วน ความต้องการในคุณลักษณะของบัณฑิต พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ในภาพรমনายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย และความสามารถในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ ด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ในภาพรমনายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่ นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน ด้านบุคลิกภาพ ในภาพรวม นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการใน ระดับมาก ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ในภาพรমনายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความ ต้องการในระดับมาก โดย 3 ลำดับแรกที่นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบในสาขาวิชาชีพ และความขยันอดทนอดทน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจกับค่าเฉลี่ย ของ ความต้องการในคุณลักษณะของบัณฑิตของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ทุกด้านและทุกข้อ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รวิชัย ทิมขุนทด และคณะ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการสหกิจศึกษา ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะที่ 2 เป็นการประเมินผลการดำเนินการของโครงการสหกิจศึกษา และพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 1) ขึ้นกระบวนการ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2540 (มิถุนายน 2540) ถึงภาคการศึกษาที่ 3/2540 (เมษายน 2541) 2) ขึ้นผลผลิต กับบัณฑิตรุ่น 1 และ 2 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2539 และ 2540 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และแบบประเมินผลรายงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาซึ่งประเมิน โดยสถานประกอบการ แบบสอบถามนักศึกษาสหกิจศึกษา แบบสอบถามสถานประกอบการ แบบสอบถามคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แบบสอบถามบัณฑิตผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตที่ศึกษาต่อ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 1,642 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และร้อยละ ผลการประเมินเป็น ดังนี้

1. รูปแบบ และวิธีดำเนินการของโครงการ โครงการสหกิจศึกษา และพัฒนาอาชีพ (Co-Operative Education and Career Development Project) เป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่ ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อนำเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษา จัดหาตำแหน่งงานให้แก่นักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาทั้งใน และ

ต่างประเทศ ประสานงาน และให้บริการ คณาจารย์ และนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และดำเนินการให้กิจกรรมของโครงการดำเนินไปด้วยดี

การดำเนินงานมีรูปแบบที่เน้นคุณภาพของนักศึกษา สถานประกอบการ และการนิเทศงานโดยคณาจารย์ โดยนักศึกษาที่จะออกปฏิบัติงานต้องผ่านการคัดเลือกจากคณาจารย์ว่ามีคุณสมบัติทางวิชาการ และความประพฤติดี และต้องผ่านการอบรมหลักสูตรต่างๆ ครบถ้วน ส่วนสถานประกอบการจะต้องมีพนักงานพี่เลี้ยง (Supervisor) ดูแลนักศึกษา และลักษณะงานที่มอบให้นักศึกษาปฏิบัติจะต้องผ่านการรับรองของคณาจารย์ในสาขาวิชาเสียก่อน อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาจะต้องออกนิเทศงานนักศึกษาทุกคนจนครบถ้วน การดำเนินการของโครงการจึงต้องประกอบไปด้วย การวางแผน การประสานงาน และการจัดการที่ดี นักศึกษา คณาจารย์ และสถานประกอบการให้ความเห็นว่ารูปแบบการดำเนินการโดยรวมของโครงการมีความเหมาะสมในระดับดี และมีความเข้าใจรูปแบบดำเนินการของโครงการเป็นอย่างดี

2. คุณภาพของนักศึกษาที่ร่วมโครงการฯ สถานประกอบการได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา 239 คน ปรากฏว่า นักศึกษาทุกคนผ่านการประเมินผลจากสถานประกอบการโดยที่ ร้อยละ 69.04 และ 73.36 ได้รับการประเมินการปฏิบัติงาน และการทำรายงานวิชาการ ตามลำดับ ในระดับที่สูงกว่ามาตรฐาน (คือ ดีมากและดีเยี่ยม) คณาจารย์ และสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของนักศึกษาไปในด้านเดียวกัน คือ นักศึกษาในโครงการ มีคุณสมบัติในระดับดี โดยเฉพาะบุคลิกภาพ และวุฒิภาวะ ความรู้พื้นฐานเรื่องการปฏิบัติตนในสถานประกอบการ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในระดับที่สูงกว่าคุณสมบัติอื่นๆ ส่วนคุณสมบัติที่ได้รับการประเมินระดับต่ำที่สุด (ปานกลาง) ได้แก่ ทักษะการนำเสนอ

3. คุณภาพของสถานประกอบการ คณาจารย์มีความพึงพอใจต่อสถานประกอบการที่ร่วมโครงการในระดับปานกลาง โดยมี Supervisor ให้ความสนใจ ดูแลนักศึกษาในระดับดี มีการปฐมนิเทศแก่นักศึกษา และมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ แต่คุณภาพงานที่มอบหมายนักศึกษายังอยู่ในระดับปานกลาง และได้คะแนนต่ำที่สุดส่วนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อสถานประกอบการในระดับดี โดยประทับใจในการดูแล และการมอบหมายงานของสถานประกอบการมากที่สุด

4. คุณภาพของสาขาวิชาที่ร่วมโครงการ สถานประกอบการ และนักศึกษา เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการในระดับสูง การนิเทศงานเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และการจัดแผนการเรียนการสอนของสาขาวิชา สอดคล้องต่อการไปปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างไรก็ตาม สถานประกอบการ เห็นว่า จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาต่อจำนวนนักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

5. คุณภาพของบัณฑิต เมื่อเปรียบเทียบบัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษากับบัณฑิตหลักสูตรปกติแล้ว บัณฑิตหลักสูตรสหกิจศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม มีทักษะการสมัครงาน และหางาน อัตรา

เงินเดือนแรกเข้า และอัตราการเข้าศึกษาต่อสูงกว่าบัณฑิตหลักสูตรปกติทั้งสิ้น รวมทั้งความสามารถในการปฏิบัติงาน มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ และความสามารถในการเรียนในระดับปริญญาโทที่คิดว่า เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากสหกิจศึกษาแล้ว คณาจารย์ นักศึกษา และสถานประกอบการ ต่างเห็นด้วยอย่างมาก ต่อหลักการของการจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดำเนินการเรื่องสหกิจศึกษาต่อไป และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรนำระบบการศึกษานี้มาใช้ด้วย

อดิพร เกิดเรือง วรเดช จันทรรต ฤาเดช เกิดวิชัย และนิพนธ์ ศศิธรเสาวภา.(2557).ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร. การศึกษครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินระดับความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน3) เพื่อวิเคราะห์จำแนกประเภทปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนัก ศึกษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย) แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย 2) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและ 3) เก็บข้อมูลจากกรณีศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มผลของการศึกษา พบว่า

1. การประเมินระดับความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยในภาพรวม พบว่า มีระดับความสามารถอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน โดยระดับความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .0๐1. .01 และ .05 ตามลำดับ กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของนักศึกษาไทยสังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีค่าเฉลี่ยของตัวแปรทุกด้านสูงกว่า นักศึกษาไทยสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

2. ปัจจัยด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความชัดเจนของนโยบาย ส่งผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย โดยตัวแปรพยากรณ์หรือปัจจัยที่ศึกษาสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตาม หรือความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย ได้ร้อยละ 39.4 ($R = .628$, $R^2 = .394$)

3. ตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการจำแนกประเภท ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า มีมากกว่า

1 ตัวแปร โดยตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มได้ดีที่สุด คือ ระดับอายุ ลำดับรองลงมา ได้แก่ คุณภาพการจัดการศึกษา การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ความคิดริเริ่ม ระดับการศึกษาผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบาย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร รายได้ผู้ปกครอง ความคิดยืดหยุ่น เพศ ความคิดละเอียดลออ สมรรถนะของมหาวิทยาลัย การวิเคราะห์การประเมินผล และความคิดคล่องแคล่ว ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ พบว่า มีปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยเพิ่มเติมอีก 9 ด้าน ได้แก่ 1. เวทีการแสดงผลงาน 2. แรงบันดาลใจ 3. การขัดเกลาทางสังคม 4. การทำงานเป็นทีม 5. การส่งเสริมกิจกรรม 6. การมีส่วนร่วม 7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8. การศึกษาดูงาน และ 9. การส่งเสริมประสบการณ์ ตามลำดับ

Chris Eames and Richard K. Coll. (2010). การศึกษาแบบสหกิจศึกษาเป็นกลยุทธ์การศึกษาที่ผสมผสานการเรียนรู้เชิงวิชาการในห้องเรียนเข้ากับการปฏิบัติจริงในสถานที่ทำงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โอกาสการเรียนรู้แบบผสมผสานกับการทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษาสถาบันการศึกษานายจ้าง ประสบการณ์โลกแห่งความจริง สำหรับนักศึกษารูปแบบของการทำงานจะทำงานตามตำแหน่งที่ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน การศึกษาแบบสหกิจจะเน้นไปที่ลักษณะประสบการณ์ของโอกาสในการเรียนรู้ผ่านมุมมองทางสังคมวัฒนธรรมของการเรียนรู้ มุมมองหลังเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจว่าการศึกษาแบบสหกิจศึกษาทำให้นักศึกษาเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้ที่แตกต่าง ทำให้ผู้เรียนเห็นมิติทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งให้เกิดโอกาสการเรียนรู้ที่แตกต่างกันสำหรับนักศึกษา รวมถึงการบูรณาการความรู้จากแนวคิดและทฤษฎีจะทำให้นักศึกษาเข้าใจถึงจุดแข็งที่แท้จริงของตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมของสถานประกอบการ” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีประชากรในการวิจัยคือ หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นผู้ประเมินนิสิต (หมายเหตุ สถานประกอบการบางแห่งหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงจะดูแลนิสิตมากกว่า 1 คน) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตลอดระยะเวลา 6 เดือน ที่เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการของนิสิตชั้นปีที่ 4 รหัส 57 ในภาคเรียนที่ 1 /2560 จำนวน 95 คน และรหัส 58 ในภาคเรียนที่ 1/2561 จำนวน 104 คน รวมนิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 199 คน โดยมี สำหรับการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยแบบประเมิน โดยทำการเก็บข้อมูลนิสิตทุกคนที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ หรือแบบประเมินที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับ ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน จาก ตำรา เอกสาร การสอบถาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบประเมิน
2. ขอบเขตของแบบประเมินจะถามเกี่ยวกับ ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมถึงความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของนิสิตที่ถูกประเมิน เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมของสถานประกอบการใน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบประเมินปลายปิด จำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ โดยปรับจากแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (วุฒิชัย สุนทรสมัย, 2552: 198) ดังนี้

1	หมายถึง	น้อยมาก/ไม่มีความพร้อม
2	หมายถึง	น้อย/มีความพร้อมน้อย
3	หมายถึง	ปานกลาง/มีความพร้อมปานกลาง
4	หมายถึง	มาก/มีความพร้อมมาก
5	หมายถึง	มากที่สุด/มีความพร้อมมากที่สุด

และเกณฑ์การแปลความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ยโดยการนำคะแนนแบบมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ มาจัดเป็นอันตรภาคชั้น มีเกณฑ์การแปลความหมาย (วุฒิชัย สุนทรสมัย, 2552: 198) ดังนี้

อันตรภาคชั้น

=

คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด

จำนวนชั้น

แทนค่า

=

5 - 1

5

=

0.8

สำหรับการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยมีดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการน้อยที่สุด/นิสิตไม่มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการน้อย/นิสิตมีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการปานกลาง/นิสิตมีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการมาก/นิสิตมีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการมากที่สุด/นิสิตมีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานมากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาลักษณะ รูปแบบ และวิธีการเขียนแบบประเมินจากเอกสาร งานวิจัย และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมนั้นมาสร้างแบบประเมินที่เกี่ยวข้องกับ ศักยภาพของนิสิต สาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยนำแบบประเมินการทำงานสหกิจศึกษามาปรับปรุงร่วมกับเอกสาร งานวิจัย และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่มตัวอย่าง
4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) จากแบบประเมินที่ผ่านการคัดเลือก โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha-coefficient) วิธีการคำนวณจะใช้วิธีการของ Cronbach's Alpha และค่า Alpha ที่ได้จากการเก็บแบบประเมินเท่ากับ 0.883 จะแสดงถึงระดับของความเชื่อถือได้ของแบบประเมินโดยจะมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 โดยค่าใกล้เคียงกับ 1 มากแสดงว่าแบบประเมินมีความเชื่อถือได้มาก (Aaker, 2007; David, 2009)

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

เมื่อพัฒนาต้นแบบเครื่องมือชุดแบบประเมิน เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) หลังจากหาความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินไปทดลองกับกลุ่มที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคจะมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นยิ่งเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่า แบบประเมินนั้นมีความเชื่อมั่นสูง (Aaker, 2007; David, 2009) ซึ่งในการหาค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการคำนวณและได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบประเมินทั้งฉบับโดยการหาคุณภาพของเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบประเมินไปหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยนำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try Out) ก่อนนำไปใช้จริงโดยทำการทดสอบกับกลุ่มทดลอง ซึ่งกลุ่มทดลองมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ราย
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.883 (ภาคผนวก ข)

3. จัดเตรียมแบบประเมินสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง หลังจากหาความเชื่อมั่นของตัวแปรและแบบประเมินทั้งฉบับ ได้จัดเตรียมแบบประเมินตามจำนวนของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 และในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 และในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ผู้วิจัยได้มีขั้นตอนในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำจดหมายชี้แจง และแนะนำวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล โดยการประเมินนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับการให้คะแนนหรือเกรดของนิสิตแต่อย่างใด และข้อมูลเป็นความลับ ดังนั้น หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงสามารถกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงได้ในทุกๆ เดือน เป็นระยะเวลา 6 เดือน และลงนามท้ายแบบประเมินทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานิสิตที่กำลังปฏิบัติงานและนิสิตในรุ่นถัดไป

2. ผู้วิจัยชี้แจงให้นิสิตทราบถึงขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน โดยเน้นให้นิสิตทราบว่า การประเมินไม่มีผลต่อคะแนนหรือเกรดของนิสิต และฝากให้นิสิตส่งให้หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงประเมินทุกเดือน และส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้ประกอบการ หัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจอีกครั้งหนึ่งถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบคุณ ในช่วงการนิเทศงาน

4. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบประเมิน และนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาคิดหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) และบางส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิจัย เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบประเมินตามความต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมิน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ทำการลงรหัสเพื่อประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ (ศิริชัย พงษ์วิชัย,

1.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ (ศิริชัย พงษ์วิชัย.2556)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ผู้วิจัยใช้การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา(α -Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) (Cronbach, J. 1990)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพของนิตยสาขการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ” การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยทางสถิติกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิตยสาขการตลาด รหัส 57

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิตยสาขการตลาด รหัส 58

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของศักยภาพของนิตยสาขการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ

ตอนที่ 4 ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิตยสาขการตลาดภายหลังจบการศึกษา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของนิตยสาขการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิตยสาขการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของ นิตยรหัส 57 และนิตยรหัส 58

การวิเคราะห์ศักยภาพของนิตยสาขการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิตยรหัส 57 ในภาคเรียนที่ 1/2560 จำนวน 95 คน และรหัส 58 ในภาคเรียนที่ 1/2561 จำนวน 104 คน รวมนิตยที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 199 คน เป็นการวิเคราะห์ใน 4 ประเด็นหลัก ตลอดระยะเวลาการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา 6 เดือน ซึ่งประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน รวมถึงประเด็นข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบประเมิน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57
ตารางที่ 4.1 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในภาพรวม (n = 95)

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2560			กรกฎาคม 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.515	4.70	มากที่สุด	0.476	4.40	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.505	4.65	มากที่สุด	0.516	4.50	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.574	4.39	มากที่สุด	0.648	4.26	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.505	4.28	มากที่สุด	0.437	4.66	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

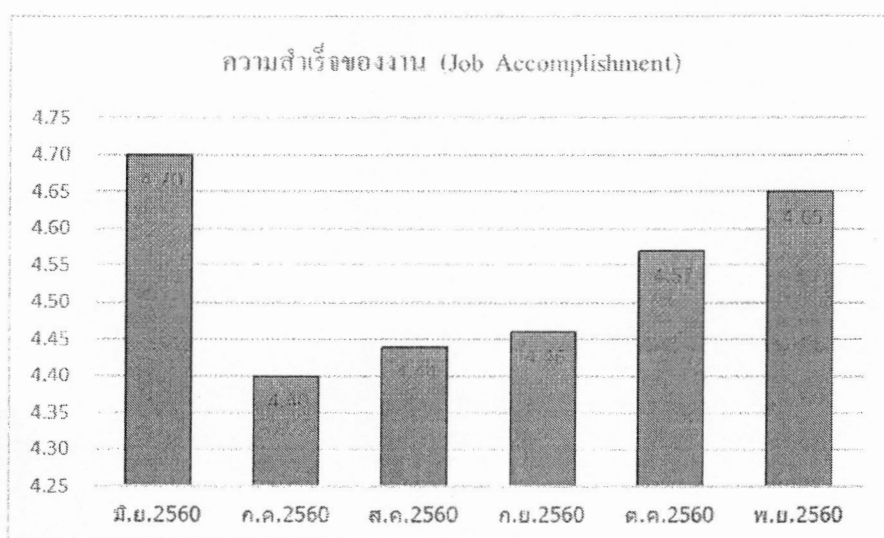
หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2560			กันยายน 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.532	4.44	มากที่สุด	0.557	4.46	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.561	4.44	มากที่สุด	0.525	4.53	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.631	4.25	มากที่สุด	0.554	4.46	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.404	4.66	มากที่สุด	0.352	4.72	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2560			พฤศจิกายน 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.484	4.57	มากที่สุด	0.431	4.65	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.414	4.66	มากที่สุด	0.332	4.73	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.565	4.43	มากที่สุด	0.392	4.68	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.318	4.74	มากที่สุด	0.289	4.81	มากที่สุด

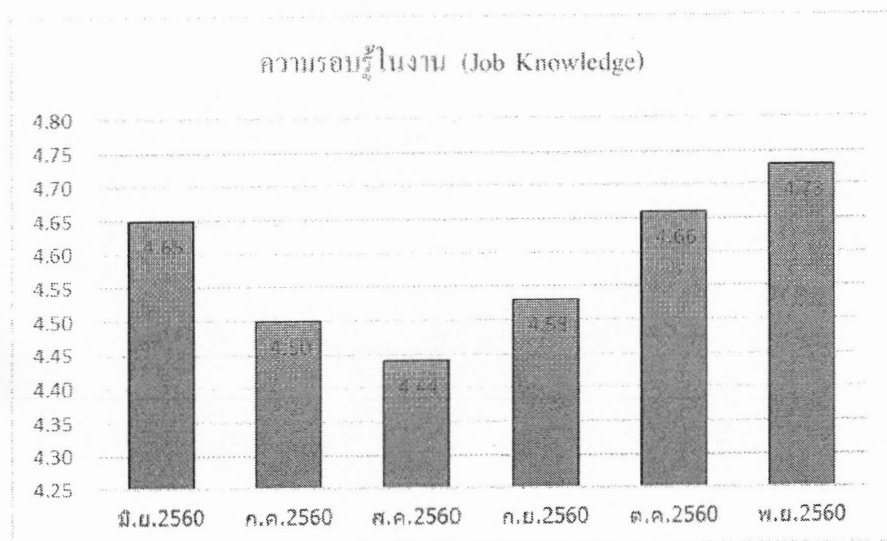
ตารางที่ 4.1 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดรหัส 57 ในภาพรวม พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดย เดือน มิถุนายน 2560 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.28 ถึง 4.70 เดือนกรกฎาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.26 ถึง 4.66 เดือนสิงหาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.25 ถึง 4.66 เดือนกันยายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.46 ถึง 4.72 เดือนตุลาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.43 ถึง 4.66 และเดือนพฤศจิกายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.65 ถึง 4.81 ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ กล่าวคือ ในตลอดระยะเวลา 6 เดือน ที่ออกปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 57 สามารถนิสิตการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและสามารถพัฒนาตนเองในการทำงานดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ยังคงขาดเรื่องของศักยภาพของบุคคลซึ่งมีค่าเฉลี่ยทางสถิติทางสถิติน้อยกว่าด้านอื่นๆ แสดงดังภาพที่ 4.1-4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในแต่ละด้าน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 4.2

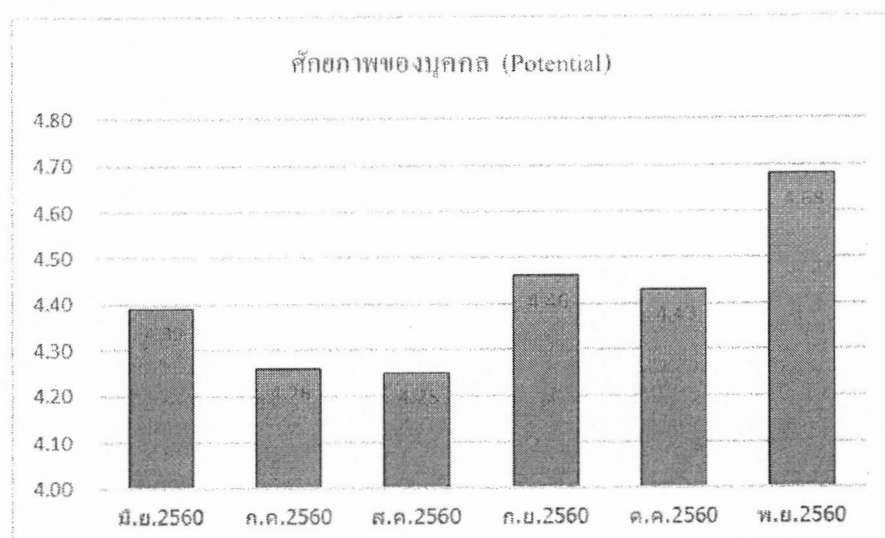
ภาพที่ 4.1 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความสำเร็จของงาน

จากภาพที่ 4.1 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความสำเร็จของงานของนิสิตมีพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับ มีข้อสังเกตในเดือนมิถุนายน 2560 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปกติ ซึ่งเป็นเดือนแรกของการเข้าปฏิบัติงานยังสถานประกอบการและอยู่ในช่วงของการเรียนรู้งานทุกๆ ด้าน ก่อนจะได้รับมอบหมายงานหลักที่ต้องรับผิดชอบ หลังจากนั้นพบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำลงและเพิ่มสูงขึ้นในภายหลังแสดงถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นของนิสิต

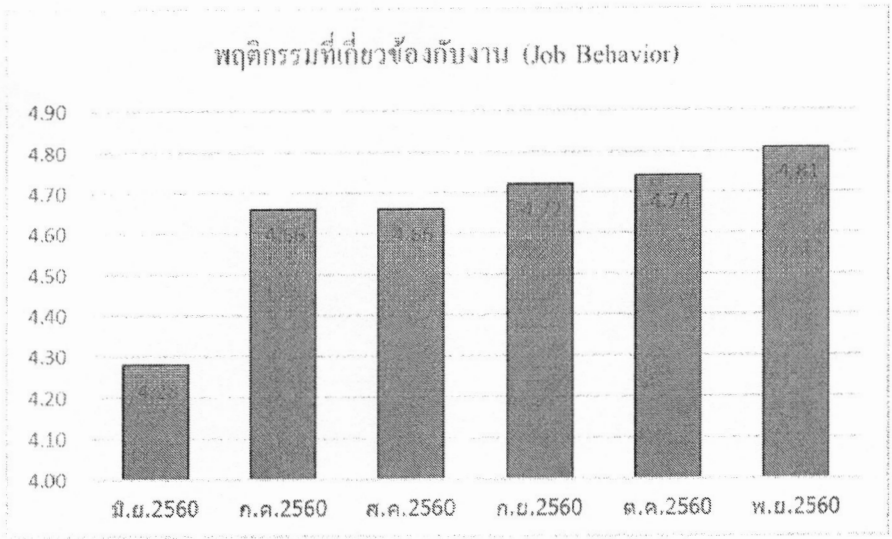
ภาพที่ 4.2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความรู้ในงาน

จากภาพที่ 4.2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านความรู้ในงานทั่วไป ก่อนเข้าสูง มีข้อสังเกตในเดือนมิถุนายน 2560 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปกติ ซึ่งเป็นเดือนแรกของการเข้าปฏิบัติงานยังสถานประกอบการและอยู่ในช่วงของการเรียนรู้งานทุกๆ ด้าน ก่อนจะได้รับมอบหมายงานที่ต้องรับผิดชอบ แต่เมื่อได้รับมอบหมายงานกลับพบว่า ความรู้ในงานลดลง แต่มีข้อสังเกตถึงการพัฒนาของนิสิต รหัส 57 ที่ดีขึ้นตามลำดับ

ภาพที่ 4.3 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านศักยภาพของบุคคล

จากภาพที่ 4.3 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านศักยภาพของบุคคล พบว่า นิสิตรหัส 57 ในช่วงของการเรียนรู้กันไปได้ดี (เดือนมิถุนายน 2560) แต่เมื่อนิสิตได้รับมอบงานที่มีความเฉพาะด้านซึ่งนิสิตอาจจะไม่มีความถนัดศักยภาพของนิสิตกลับลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่เมื่อปรับตัวได้จะเห็นได้ว่านิสิตสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้ดีขึ้นตามลำดับ

ภาพที่ 4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงาน

ภาพที่ 4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างจากด้านอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งพบว่า ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานของนิสิต รหัส 57 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นได้ว่านิสิตอยู่ช่วงของการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน(เดือนมิถุนายน 2560) และเมื่อนิสิตปรับตัวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้แล้วจะเห็นได้ถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานดีขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในรายด้าน

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2560			กรกฎาคม 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.618	4.75	มากที่สุด	0.522	4.54	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.523	4.71	มากที่สุด	0.622	4.26	มากที่สุด
ความรู้รอบรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้รอบรู้ในงาน	0.620	4.69	มากที่สุด	0.650	4.29	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	0.538	4.66	มากที่สุด	0.503	4.71	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.633	4.47	มากที่สุด	0.730	4.09	มาก
การพัฒนาตนเอง	0.665	4.35	มากที่สุด	0.693	4.42	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.745	4.09	มาก	0.613	4.53	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.730	4.09	มาก	0.538	4.66	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.554	4.60	มากที่สุด	0.497	4.66	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.685	4.09	มาก	0.535	4.67	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.633	4.46	มากที่สุด	0.519	4.72	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2560			กันยายน 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.561	4.54	มากที่สุด	0.591	4.56	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.612	4.34	มากที่สุด	0.643	4.33	มากที่สุด
ความรู้รอบรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้รอบรู้ในงาน	0.623	4.32	มากที่สุด	0.665	4.45	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	0.648	4.56	มากที่สุด	0.570	4.61	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.703	4.13	มากที่สุด	0.733	4.32	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	0.671	4.38	มากที่สุด	0.534	4.60	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.649	4.46	มากที่สุด	0.547	4.63	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.455	4.76	มากที่สุด	0.394	4.81	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.511	4.68	มากที่สุด	0.515	4.67	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.443	4.74	มากที่สุด	0.435	4.79	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.576	4.66	มากที่สุด	0.519	4.72	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2560			พฤศจิกายน 2560		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.490	4.68	มากที่สุด	0.417	4.78	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.616	4.46	มากที่สุด	0.562	4.52	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้ในงาน	0.579	4.55	มากที่สุด	0.514	4.60	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	0.494	4.77	มากที่สุด	0.356	4.85	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.659	4.27	มากที่สุด	0.514	4.60	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	0.629	4.58	มากที่สุด	0.455	4.76	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.574	4.59	มากที่สุด	0.523	4.71	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.294	4.91	มากที่สุด	0.341	4.89	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.481	4.71	มากที่สุด	0.420	4.81	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.461	4.75	มากที่สุด	0.356	4.85	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.499	4.76	มากที่สุด	0.428	4.80	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ในรายด้าน พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด โดยเดือนมิถุนายน 2560 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.09 ถึง 4.75 เดือนกรกฎาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.09 ถึง 4.72 เดือนสิงหาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.13 ถึง 4.76 เดือนกันยายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.32 ถึง 4.81 เดือนตุลาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.27 ถึง 4.91 และเดือนพฤศจิกายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.52 ถึง 4.89 ตามลำดับ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 57 ด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทางสถิติน้อยกว่าด้านอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ได้ ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ในเรื่องของความไว้วางใจและความรับผิดชอบ การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสารและ

การปฏิบัติตามระเบียบวินัย ในเดือนมิถุนายน 2561 พบว่า มีค่าเฉลี่ยทางสถิติต่ำกว่าด้านอื่น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะเป็นเดือนแรกของการปฏิบัติงานและอยู่ในช่วงของการศึกษาเรียนรู้องค์การและการปรับตัวจึงทำให้ค่าเฉลี่ยดังกล่าวนี้ต่ำ ประกอบกับพนักงานที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงยังไม่กลั้มอบหมายงานให้รับผิดชอบ

ตารางที่ 4.3 ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ภายหลังจบการศึกษา

ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ภายหลังจบการศึกษา	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความพร้อมด้านความสำเร็จของงาน	0.366	4.54	มากที่สุด
ความพร้อมด้านความรู้ในงาน	0.324	4.59	มากที่สุด
ความพร้อมด้านศักยภาพของบุคคล	0.412	4.41	มากที่สุด
ความพร้อมด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน	0.275	4.64	มากที่สุด
ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ภายหลังจบการศึกษา ภาพรวม	0.316	4.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 การประเมินของหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในประเด็นความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตหลังจบการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55 และรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพร้อมในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เท่ากัน รองลงมา ความรอบรู้ในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ความสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และศักยภาพของบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58

ตารางที่ 4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในภาพรวม (n = 104)

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2561			กรกฎาคม 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.607	4.27	มากที่สุด	0.483	4.49	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.766	4.33	มากที่สุด	0.760	4.43	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.814	4.17	มาก	0.779	4.40	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.479	4.58	มากที่สุด	0.295	4.76	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

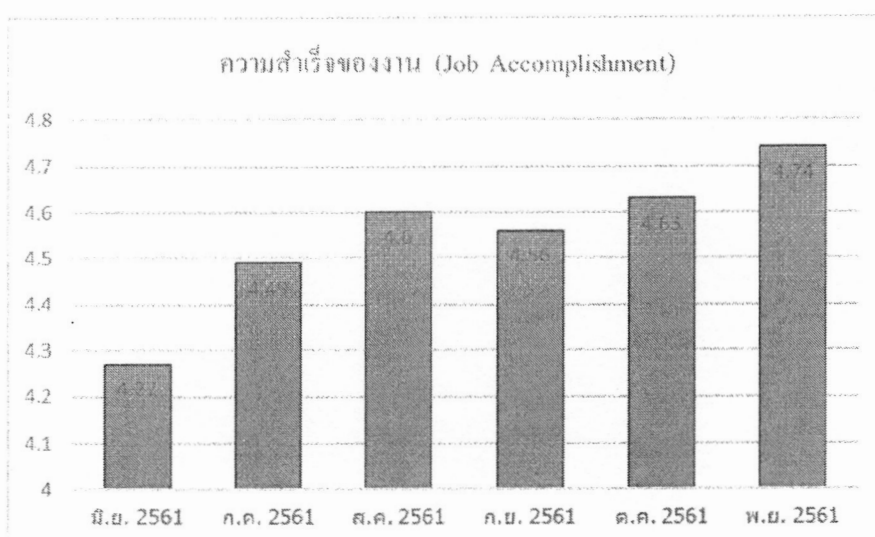
หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2561			กันยายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.478	4.60	มากที่สุด	0.641	4.56	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.826	4.50	มากที่สุด	0.718	4.54	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.585	4.57	มากที่สุด	0.737	4.42	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.347	4.76	มากที่สุด	0.341	4.77	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2561			พฤศจิกายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.491	4.63	มากที่สุด	0.400	4.74	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.694	4.56	มากที่สุด	0.542	4.71	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.821	4.47	มากที่สุด	0.541	4.69	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.323	4.79	มากที่สุด	0.317	4.82	มากที่สุด

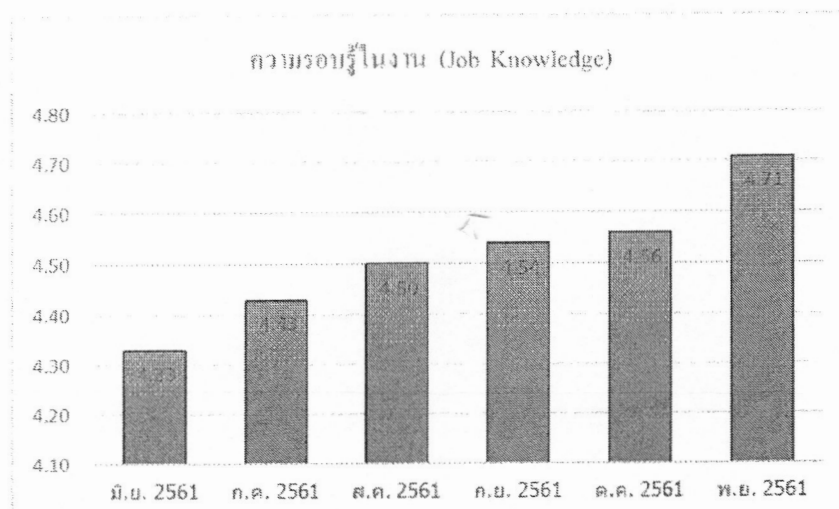
ตารางที่ 4.4 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในภาพรวม พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน 2561 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.17 ถึง 4.58 เดือนกรกฎาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.40 ถึง 4.76 เดือนสิงหาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.50 ถึง 4.76 เดือนกันยายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.42 ถึง 4.77 เดือนตุลาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.47 ถึง 4.79 และเดือนพฤศจิกายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.69 ถึง 4.82 ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ กล่าวคือ ในตลอดระยะเวลา 6 เดือน ที่ออกปฏิบัติงาน สรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 58 สามารถนิสิตการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและสามารถพัฒนาตนเองในการทำงานดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ยังคงขาดเรื่องของศักยภาพของบุคคลซึ่งมีค่าเฉลี่ยทางสถิติทางสถิติต่ำกว่าด้านอื่นๆ เช่นเดียวกับนิสิต รหัส 57 แสดงดังภาพที่ 4.5-4.8 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในแต่ละด้าน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.4

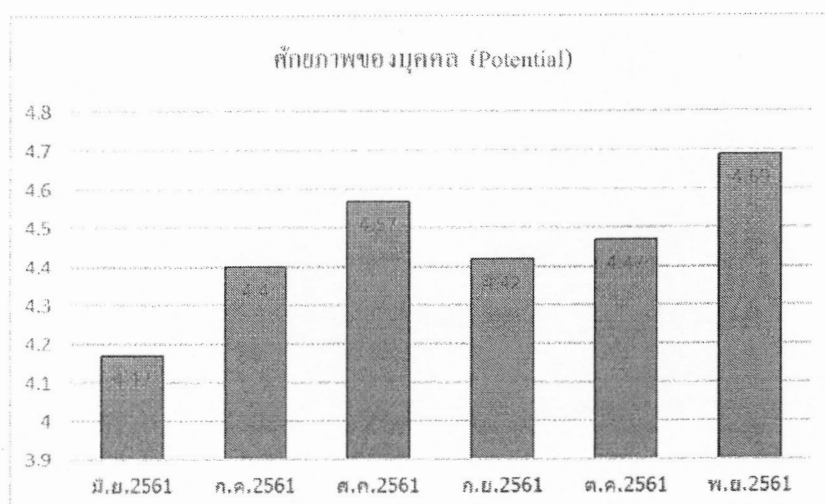
ภาพที่ 4.5 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความสำเร็จของงาน

จากภาพที่ 4.5 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความสำเร็จของงาน พบว่า นิสิตมีพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับ แต่มีข้อสังเกต กล่าวคือ โดยทั่วไปแล้วเดือนแรกของการเข้าปฏิบัติงานยังสถานประกอบการและอยู่ในช่วงของการเรียนรู้งานทุกๆ ด้าน ก่อนจะได้รับมอบหมายงานที่ต้องรับผิดชอบซึ่งโดยปกติแล้วค่าเฉลี่ยจะค่อนข้างสูงกว่าปกติ

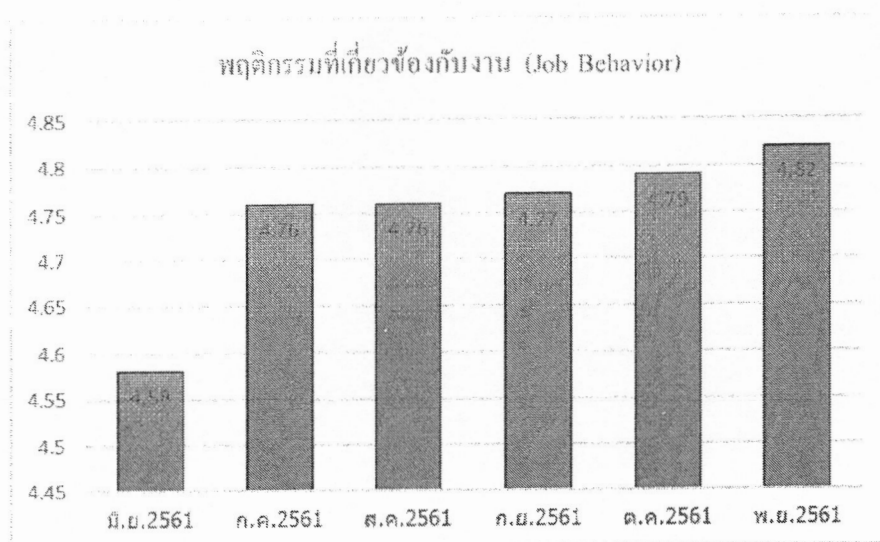
ภาพที่ 4.6 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความรู้ในงาน

จากภาพที่ 4.6 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านความรู้ในงาน พบว่า นิสิต รหัส 58 มีการพัฒนาตนเองในเรื่องของความรู้ในงานดีขึ้นตามลำดับ

ภาพที่ 4.7 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านศักยภาพของบุคคล

จากภาพที่ 4.7 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านศักยภาพของบุคคล พบว่า นิสิต รหัส 58 มีพัฒนาการด้านศักยภาพดีขึ้นในระยะ 3 เดือนแรกของการทำงาน แต่ในระยะหลังกลับพบว่าการพัฒนาศักยภาพของนิสิตลดลงอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับจากข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบประเมิน กลับพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับศักยภาพของนิสิต รหัส 58 คือ ขาดความคิดริเริ่ม ขาดความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความกล้าแสดงออกและการตัดสินใจ

ภาพที่ 4.8 สักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงาน

จากภาพที่ 4.8 สักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานพบว่า มีความแตกต่างจากด้านอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งพบว่า ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานของนิสิต รหัส 58 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นได้นิสิตอยู่ช่วงของการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน(เดือนมิถุนายน 2561) และเมื่อนิสิตปรับตัวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานได้แล้วจะเห็นได้ถึงการพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานดีขึ้นตามลำดับ เช่นเดียวกันนิสิต รหัส 57

ตารางที่ 4.5 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในรายด้าน

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2561			กรกฎาคม 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.616	4.40	มากที่สุด	0.568	4.59	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.743	4.14	มาก	0.565	4.39	มากที่สุด
ความรู้รอบรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้รอบรู้ในงาน	0.868	4.15	มาก	0.620	4.44	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	1.005	4.50	มากที่สุด	1.342	4.42	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.769	4.14	มาก	0.676	4.40	มาก
การพัฒนาตนเอง	1.150	4.19	มาก	1.203	4.40	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.703	4.33	มากที่สุด	0.547	4.61	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.561	4.63	มากที่สุด	0.403	4.80	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.706	4.58	มากที่สุด	0.449	4.80	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.585	4.66	มากที่สุด	0.420	4.81	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.555	4.70	มากที่สุด	0.482	4.78	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2561			กันยายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.541	4.69	มากที่สุด	0.541	4.69	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.575	4.50	มากที่สุด	0.922	4.43	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้ในงาน	0.619	4.57	มากที่สุด	0.571	4.57	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	1.412	4.42	มากที่สุด	1.207	4.52	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.653	4.48	มากที่สุด	0.607	4.47	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	0.691	4.66	มากที่สุด	1.142	4.42	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.608	4.63	มากที่สุด	0.582	4.67	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.455	4.79	มากที่สุด	0.321	4.88	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.464	4.81	มากที่สุด	0.440	4.78	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.461	4.78	มากที่สุด	0.435	4.75	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.482	4.78	มากที่สุด	0.502	4.74	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2561			พฤศจิกายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.492	4.67	มากที่สุด	0.396	4.81	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.602	4.58	มากที่สุด	0.511	4.67	มากที่สุด
ความรู้รอบรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้รอบรู้ในงาน	0.495	4.66	มากที่สุด	0.530	4.67	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	1.269	4.45	มากที่สุด	0.800	4.74	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.750	4.51	มากที่สุด	0.568	4.66	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	1.283	4.43	มากที่สุด	0.794	4.72	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.553	4.65	มากที่สุด	0.467	4.77	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.434	4.88	มากที่สุด	0.343	4.87	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.380	4.86	มากที่สุด	0.470	4.80	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.427	4.80	มากที่สุด	0.428	4.83	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.440	4.78	มากที่สุด	0.413	4.82	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ในรายด้าน พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด โดยเดือนมิถุนายน 2561 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.14 ถึง 4.70 เดือนกรกฎาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.39 ถึง 4.81 เดือนสิงหาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.42 ถึง 4.88 เดือนกันยายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.43 ถึง 4.88 เดือนตุลาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.43 ถึง 4.88 และเดือนพฤศจิกายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.66 ถึง 4.87 ตามลำดับ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 58 ด้านความสำเร็จของงาน ในเรื่องของคุณภาพของงาน ด้านความรู้รอบรู้ในงาน ในเรื่องของความรู้รอบรู้ในงาน และความพยายามในการเรียนรู้ และด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่มและการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ 4.6 ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ภายหลังจบการศึกษา

ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ภายหลังจบการศึกษา	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความพร้อมด้านความสำเร็จของงาน	0.360	4.55	มากที่สุด
ความพร้อมด้านความรู้ในงาน	0.396	4.51	มากที่สุด
ความพร้อมด้านศักยภาพของบุคคล	0.435	4.46	มากที่สุด
ความพร้อมด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน	0.214	4.74	มากที่สุด
ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ภายหลังจบการศึกษา ภาพรวม	0.298	4.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 การประเมินของหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในประเด็นความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตหลังจบการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.56 และรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพร้อมในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาความสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ความรอบรู้ในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และศักยภาพของบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสห
กิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ

ตารางที่ 4.7 ภาพรวมของศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมอง
สถานประกอบการ (N = 199)

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2561			กรกฎาคม 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.607	4.49	มากที่สุด	0.480	4.45	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.676	4.50	มากที่สุด	0.654	4.46	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.718	4.28	มาก	0.721	4.33	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.514	4.43	มากที่สุด	0.378	4.71	มากที่สุด

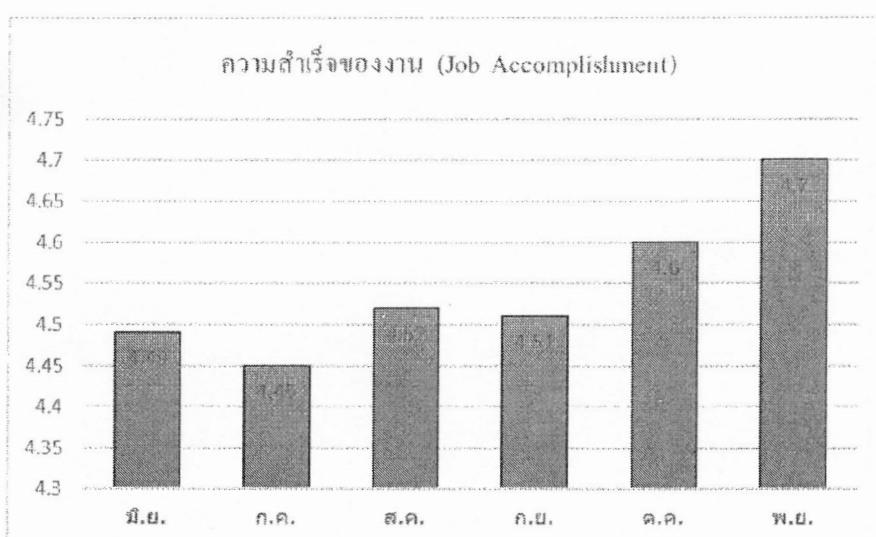
ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2561			กันยายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.510	4.52	มากที่สุด	0.620	4.51	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.711	4.47	มากที่สุด	0.632	4.54	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.626	4.42	มากที่สุด	0.654	4.44	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.377	4.71	มากที่สุด	0.346	4.75	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

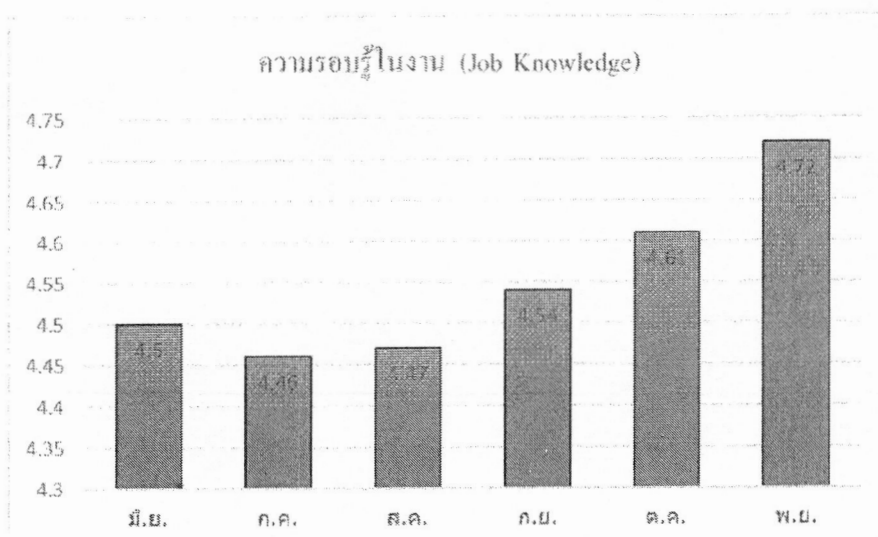
หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2561			พฤศจิกายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)	0.487	4.60	มากที่สุด	0.417	4.70	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)	0.579	4.61	มากที่สุด	0.453	4.72	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)	0.709	4.45	มากที่สุด	0.475	4.69	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)	0.321	4.77	มากที่สุด	0.303	4.81	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 ภาพรวมของศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมของสถานประกอบการ พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.28 ถึง 4.50 เดือนกรกฎาคม ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.33 ถึง 4.71 เดือนสิงหาคม ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.42 ถึง 4.71 เดือนกันยายน ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.44 ถึง 4.75 เดือนตุลาคม ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.45 ถึง 4.77 และเดือนพฤศจิกายน ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.69 ถึง 4.81 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าในตลอดระยะเวลา 6 เดือน ที่ออกปฏิบัติงานนิสิตมีการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ แต่จากข้อมูลทางสถิติด้านศักยภาพของบุคคลยังเป็นจุดที่ต้องพัฒนานี้เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยทางสถิติน้อยกว่าด้านอื่นๆ แสดงดังภาพที่ 4.9-4.12

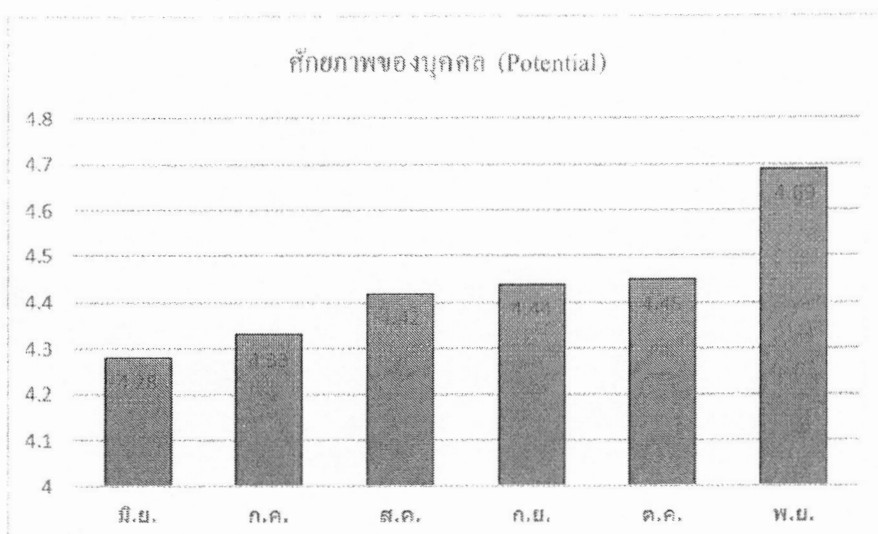
ภาพที่ 4.9 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความสำเร็จของงาน

จากภาพที่ 4.9 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความสำเร็จของงาน พบว่า นิสิตมีพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับ มีข้อสังเกตในเดือนมิถุนายน มีค่าเฉลี่ยสูงซึ่งเป็นเดือนแรกของการเข้าปฏิบัติงานยังสถานประกอบการและอยู่ในช่วงของการเรียนรู้งานทุกๆ ด้าน ก่อนจะได้รับมอบหมายงานหลักที่ต้องรับผิดชอบ หลังจากนั้นพบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำลงและเพิ่มสูงขึ้นในภายหลังแสดงถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นของนิสิตและส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่เพิ่มสูงขึ้น

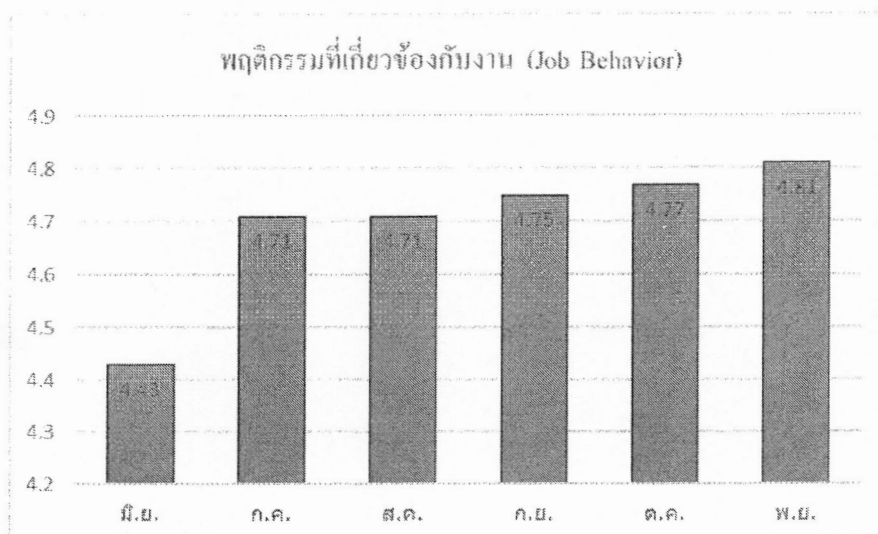
ภาพที่ 4.10 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความรู้ในงาน

จากภาพที่ 4.10 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านความรู้ในงานในภาพรวม พบว่านิสิตมีพัฒนาการในการศึกษาหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการได้ดีขึ้นตามลำดับ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่เพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ 4.11 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านศักยภาพของบุคคล

จากภาพที่ 4.11 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านศักยภาพของบุคคล พบว่า นิสิตมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการประเมินที่พบว่า นิสิตยังขาดความคิดริเริ่ม ขาดความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความกล้าแสดงออกและการตัดสินใจ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่เพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ 4.12 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

จากภาพที่ 4.12 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดในด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน พบว่า นิสิตสาขาการตลาดด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานดีขึ้นตามลำดับ สังเกตได้ว่าเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงของการปรับตัวของนิสิตจึงทำให้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าเดือนอื่นๆ แต่จะสังเกตได้ว่า ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ในภาพรวมนิสิตมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานดีขึ้นตามลำดับ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่เพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 4.8 ภาพรวมศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองสถานประกอบการรายด้าน

หัวข้อการประเมิน	มิถุนายน 2561			กรกฎาคม 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.639	4.57	มากที่สุด	0.546	4.56	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.704	4.41	มากที่สุด	0.595	4.33	มากที่สุด
ความรู้รอบรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้รอบรู้ในงาน	0.805	4.41	มากที่สุด	0.638	4.37	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	0.818	4.58	มากที่สุด	1.037	4.56	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.724	4.30	มากที่สุด	0.717	4.26	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	0.951	4.27	มากที่สุด	0.99	4.41	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.731	4.22	มากที่สุด	0.578	4.59	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.698	4.37	มากที่สุด	0.476	4.73	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.636	4.59	มากที่สุด	0.476	4.73	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.694	4.39	มากที่สุด	0.482	4.74	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.604	4.59	มากที่สุด	0.500	4.75	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	สิงหาคม 2561			กันยายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.555	4.62	มากที่สุด	0.565	4.65	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.597	4.42	มากที่สุด	0.801	4.38	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้ในงาน	0.632	4.45	มากที่สุด	0.618	4.51	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	1.114	4.49	มากที่สุด	0.956	4.56	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.699	4.31	มากที่สุด	0.673	4.40	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	0.695	4.53	มากที่สุด	0.905	4.51	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.632	4.55	มากที่สุด	0.564	4.65	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.454	4.77	มากที่สุด	0.359	4.85	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.489	4.75	มากที่สุด	0.479	4.73	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.452	4.76	มากที่สุด	0.434	4.77	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.531	4.72	มากที่สุด	0.509	4.73	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ตุลาคม 2561			พฤศจิกายน 2561		
	SD	$\bar{X}$	แปลผล	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)						
ปริมาณงาน	0.489	4.68	มากที่สุด	0.405	4.79	มากที่สุด
คุณภาพของงาน	0.61	4.52	มากที่สุด	0.540	4.60	มากที่สุด
ความรู้ในงาน (Job Knowledge)						
ความรู้ในงาน	0.539	4.61	มากที่สุด	0.522	4.64	มากที่สุด
ความพยายามในการเรียนรู้	0.989	4.60	มากที่สุด	0.630	4.79	มากที่สุด
ศักยภาพของบุคคล (Potential)						
ความคิดริเริ่ม	0.716	4.40	มากที่สุด	0.542	4.63	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	1.024	4.50	มากที่สุด	0.653	4.74	มากที่สุด
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)						
ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ	0.563	4.62	มากที่สุด	0.494	4.74	มากที่สุด
การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร	0.373	4.89	มากที่สุด	0.342	4.88	มากที่สุด
ทัศนคติต่อการทำงาน	0.436	4.78	มากที่สุด	0.446	4.80	มากที่สุด
การปฏิบัติตามระเบียบวินัย	0.443	4.77	มากที่สุด	0.395	4.84	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	0.468	4.77	มากที่สุด	0.419	4.81	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมของสถานประกอบการรายด้าน พบว่า ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิตสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตสาขาการตลาดมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน 2561 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.22 ถึง 4.59 เดือนกรกฎาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.26 ถึง 4.75 เดือนสิงหาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.31 ถึง 4.77 เดือนกันยายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.40 ถึง 4.85 เดือนตุลาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.40 ถึง 4.89 และเดือนพฤศจิกายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.63 ถึง 4.88 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาดภายหลังจบการศึกษา

ตารางที่ 4.9 ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตภายหลังจบการศึกษา

ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาดหลังจบการศึกษา	SD	$\bar{X}$	แปลผล
ความพร้อมด้านความสำเร็จของงาน	0.361	4.54	มากที่สุด
ความพร้อมด้านความรู้ในงาน	0.365	4.55	มากที่สุด
ความพร้อมด้านศักยภาพของบุคคล	0.423	4.44	มากที่สุด
ความพร้อมด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน	0.283	4.63	มากที่สุด
ความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตสาขาการตลาดหลังจบการศึกษา ภาวรวม	0.318	4.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 การประเมินของหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในประเด็นความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตหลังจบการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 และรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพร้อมในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ความรอบรู้ในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ความสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และศักยภาพของบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะของนิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวม

หัวข้อแบบประเมิน	ได้รับความชื่นชม	ควรปรับปรุง
ความสำเร็จของงาน	ตั้งใจในการทำงานและใส่ใจมาก มีความกระตือรือร้นดีมาก สามารถทำงานรวดเร็วและปฏิบัติงานได้ดี	ขาดความรอบคอบและความพยายามในการทำงาน ไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้ และทำงานผลัดวันประกันพรุ่ง นอกจากนี้ การบริหารจัดการงานภายในเวลาที่กำหนดยังไม่ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

หัวข้อแบบประเมิน	ได้รับความชื่นชม	ควรปรับปรุง
ความรอบรู้ในงาน	มีความสามารถในการคิดค้นแปลงต่อเติมจากงานที่ปฏิบัติอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ เรียนรู้ได้เร็วและถ้าไม่เข้าใจก็ถามก่อนเริ่มทำงาน	ขาดความใส่ใจและความรอบรู้ในสถานประกอบการและผลิตภัณฑ์ รวมถึงทักษะเฉพาะด้าน เช่น ทักษะการขาย
ศักยภาพของบุคคล	มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีไหวพริบ จลนาค รู้จักวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา และมีการวางแผนการทำงาน รวมถึงมีการพัฒนาตนเองได้ดี หัวไว ทำงานคล่อง กล้าแสดงออก กล้าที่จะคิดต่าง และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อที่ทำงาน มีความสามารถในการนำเสนอ การออกแบบ แนวคิดใหม่ๆ ด้วยตัวเอง	ขาดความคิดริเริ่ม ขาดความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความกล้าแสดงออกและการตัดสินใจ
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน	มุ่งมั่นและตั้งใจที่ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อารมณ์ดี ขยันอดทน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของบริษัทเป็นอย่างดี มีความเสียสละเวลาหากทำงานหากงานที่มอบหมายยังไม่เสร็จจะอยู่ทำงานหลังเลิกงาน สามารถปฏิบัติตามกฎและระเบียบ ตรงต่อเวลาในการทำงาน เข้างานก่อนเวลา มีมุมมองและมีทัศนคติในการทำงานดี ช่วยเหลืองานในแผนก	ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความอดทนในการปฏิบัติงานไม่สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้ ขาดความรับผิดชอบเลือกปฏิบัติ และเกี่ยงงาน ควรต้องปรับทัศนคติต่อการทำงานและการใช้ชีวิต อย่างไรก็ตาม นิสิตยังขาดความรับผิดชอบ ไม่ค่อยแสดงออกและขาดทักษะการสื่อสารในสังคม รวมถึงทักษะด้านภาษา นอกจากนี้ ควรดูเรื่องเวลาในการทำงาน มาสาย และบุคลิกภาพในการทำงาน เช่น การแต่งหน้าบางๆ แต่งกาย
ประเด็นอื่นๆ	อยากได้น้องเก่งๆแบบนี้นำมาทำงานอีก	

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในมุมมองของสถานประกอบการ ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบในการวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในมุมมองของสถานประกอบการ และความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน หลังจบการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในมุมมองของสถานประกอบการ” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

การวิเคราะห์ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 57 ในภาคเรียนที่ 1 /2560 จำนวน 95 คน และรหัส 58 ในภาคเรียนที่ 1/2561 จำนวน 104 คน รวมนิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 199 คน เป็นการวิเคราะห์ใน 4 ประเด็นหลัก ตลอดระยะเวลาการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา 6 เดือน ซึ่งประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน ความรอบรู้ในงาน ศักยภาพของบุคคล และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมถึงประเด็นข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบประเมิน

ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 57 ที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน 2560 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.09 ถึง 4.75 เดือนกรกฎาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.09 ถึง 4.72 เดือนสิงหาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.13 ถึง 4.76 เดือนกันยายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.32 ถึง 4.81 เดือนตุลาคม 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.27 ถึง 4.91 และเดือนพฤศจิกายน 2560 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.52 ถึง 4.89 ตามลำดับ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 57 ด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทางสถิติ น้อยกว่าด้านอื่นๆ ส่วนในส่วนในเดือนมิถุนายน 2561 พบว่า ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงาน ในเรื่องของความไว้วางใจและความรับผิดชอบ การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติตามระเบียบวินัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะเป็นเดือนแรกของการปฏิบัติงานและอยู่ในช่วงของการศึกษาเรียนรู้องค์การและการปรับตัวจึงทำให้ค่าเฉลี่ย

ดังกล่าวมาน้อย ส่วนความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาของนิสิต รหัส 57 ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55

ส่วน ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด รหัส 58 ที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า นิสิตที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน นิสิตมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน 2561 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.14 ถึง 4.70 เดือนกรกฎาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.39 ถึง 4.81 เดือนสิงหาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.42 ถึง 4.88 เดือนกันยายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.43 ถึง 4.88 เดือนตุลาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.43 ถึง 4.88 และเดือนพฤศจิกายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.66 ถึง 4.87 ตามลำดับ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนิสิตรหัส 58 ด้านความสำเร็จของงาน ในเรื่องของคุณภาพของงาน ด้านความรอบรู้ในงาน ในเรื่องของความรอบรู้ในงาน และความพยายามในการเรียนรู้ และด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่มและการพัฒนาตนเอง และมีความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาของนิสิต รหัส 58 ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58

จากที่กล่าวมาข้างต้น ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน อยู่ในระดับมากที่สุด โดย เดือนมิถุนายน 2561 มีค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.22 ถึง 4.59 เดือนกรกฎาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.26 ถึง 4.75 เดือนสิงหาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.31 ถึง 4.77 เดือนกันยายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.40 ถึง 4.85 เดือนตุลาคม 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.40 ถึง 4.89 และเดือนพฤศจิกายน 2561 ค่าเฉลี่ยทางสถิติอยู่ระหว่าง 4.63 ถึง 4.88 ตามลำดับ

นอกจากนี้ การประเมินของหัวหน้างาน หรือพนักงานที่ปรึกษา หรือพี่เลี้ยงของนิสิตที่ได้รับมอบหมายจากทางสถานประกอบการให้เป็นผู้ดูแลนิสิตขณะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในประเด็นความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานของนิสิตหลังจบการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมของในการเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดและความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน กล่าวคือ นิสิตมีศักยภาพ ความสามารถและความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ แต่อาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ากับสถานประกอบการนั้น ทั้งนี้ ทางสาขาการตลาดควรเพิ่มเติมกิจกรรมเพื่อให้นิสิตฝึกคิดและวิเคราะห์ สังเคราะห์และการตัดสินใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้และบูรณาการในการทำงาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานนิสิตก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และเมื่อนิสิตกลับจากการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาการเรียนการสอนควรเป็นลักษณะที่ให้นิสิตนำความรู้และประสบการณ์และเครือข่ายที่ได้จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน ซึ่งจะป็นการบูรณาการการเรียนการสอนของ

นิสิตสาขาการตลาดหลังการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาและก่อนจบการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตและผู้ประกอบการภายหลังจากการศึกษา

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ ผู้วิจัยไปพบประเด็นสำคัญ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดอันจะนำมาซึ่งการวางแผนพัฒนาอาชีพให้ตรงกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด กล่าวคือ นิสิตมีความรู้และความสามารถเพียงพอรองรับความต้องการของสถานประกอบการ แต่ยังคงขาดซึ่งเรื่องของการบูรณาการ ดังนั้น สาขาการตลาดจึงควรเน้นให้นิสิตเรียนรู้การบูรณาการองค์ความรู้กับการทำงาน โดยการนำกิจกรรมเข้ามาสอดแทรกในรายวิชาและให้นิสิตร่วมแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้การสอนและได้ลงมือปฏิบัติ รวมถึงการนำศาสตร์ด้านต่างๆ มาบูรณาการเพื่อให้นิสิตได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) ในการพัฒนา 5 มิติ ที่ได้กล่าวสรุปไว้ในผลงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้า ประกอบด้วย มิติด้านร่างกาย มิติด้านจิตใจ มิติด้านความรู้ มิติด้านทักษะความสามารถ และมิติด้านลักษณะชีวิต ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะช่วยให้ นิสิตมีศักยภาพและความสามารถที่จะไปแข่งในตลาดแรงงานในสภาวะแวดล้อม ณ ปัจจุบันที่นิสิตต้องพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรที่ต้องเรียนรู้ตลอดเวลาและเน้นสมรรถนะในการปฏิบัติงาน (ธีราวุธ มาณะศิรินันท์ 2553)

ดังนั้น การส่งนิสิตเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการเพื่อให้เห็นสภาพของการทำงานจริงนั้น เป็นสิ่งที่ดี และจากผลการวิจัยยังสนับสนุนให้จัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในหลักสูตรของสาขาการตลาด เนื่องจากผลการศึกษาจะเห็นถึงการพัฒนาตนเองของนิสิตในทางที่ดีขึ้นซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ วรรณภา ลือกิตินันท์ พัทธิน นนทศักดิ์ และพัทธนัย เสาะแสวง (2558) สถานประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีความพร้อมในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา มีความรู้ตามสายวิชาชีพ มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ การคิดต่อยอด และมีความรับผิดชอบในงาน ตลอดจนมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ภาษาอื่นๆ และการใช้ คอมพิวเตอร์ ส่วนแนวทางการพัฒนาบัณฑิต สถานประกอบการมีความคิดเห็นว่าการฝึกภาคปฏิบัติทางวิชาชีพมีความสำคัญ และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนต้องเน้นฝึกให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น สถานการณ์ จำลอง และการทำโครงการ

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น การบูรณาการรายวิชาต่างๆ ที่สอนให้กับนิสิตสาขาการตลาดทั้งก่อนและหลังออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนิสิตก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้นิสิตสาขาการตลาดสามารถคิดและวิเคราะห์รวมถึงการแก้ไขปัญหาได้ หรือสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการงานที่ได้รับมอบหมายผสมผสานกับแนวคิดที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ จะช่วยให้พนักงานที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงมีทัศนคติทางบวกต่อการรับนิสิตสหกิจศึกษาแทนการคิดว่าเป็นภาระ (อดิศา เบญจรัตน์นันท์ 2560 และ

Chris Eames and Richard K. Coll. 2010) ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดยานิตย์ มิตรแปง และ จุฬามาศ คอนอ่อนบัว (2556) ซึ่งส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานหรือสถาน ประกอบการเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นว่า สถานประกอบการมีนโยบายในการสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา และผู้บริหารในสถานประกอบการให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา

อย่างไรก็ตาม สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าคุณสมบัติสำคัญของนิสิตด้านการตลาดเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ นิสิตต้องมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ด้านการตลาด และมีความเป็นผู้นำเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ความสามารถด้านการตลาด มีความรู้ด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ โดยเน้นให้เนื้อหาให้มีความทันสมัยมากขึ้น และเน้นการฝึกปฏิบัติ ปรับปรุงรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ และเพิ่มทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ให้มาก รวมทั้งสนับสนุนให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาเลือกที่เกี่ยวข้อง(สมศิริ วัฒนสิน และชวดี ภู่อ่ำลี 2554) ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวเป็นการวางแผนพัฒนาอาชีพให้ตรงกับศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด และการดำเนินงานของนิสิตซึ่งสอดคล้องกับ พรลักษ์ณ์ ฤกษ์สมโภชน์ (2553) พบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตทั้งด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่วนเรื่องที่ได้รับ ความพึงพอใจมากกว่าเรื่องอื่น คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ สอดรับกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่กล่าวว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่ 2 ปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่างๆ รวมถึงสิ่งสำคัญคือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่างๆ ในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2552)

จากจุดนี้เอง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดให้มีรายวิชาสหกิจศึกษาหรือการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work integrated Learning : WIL) นั้น สามารถตอบโจทย์การพัฒนาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาด และทำให้นิสิตมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจากจบการศึกษา อย่างไรก็ดีตาม ทางสาขาการตลาดควรเพิ่มเติมจุดอ่อนที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยการบูรณา

การทูลราชวิชาให้นิสิตมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และให้ได้ปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับอดีต เกิดเรื่อง วรเดช จันทรศร ฤาเดช เกิดวิชัย และนิพนธ์ ศศิธรเสาวภา.(2557). การประเมินระดับความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทยในภาพรวมมีตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการจำแนกประเภท พบว่า มีคุณภาพการจัดการศึกษา การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ความคิดริเริ่ม ระดับการศึกษาผู้ปกครอง ความชัดเจนของนโยบาย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร รายได้ผู้ปกครอง ความคิดยืดหยุ่น เพศ ความคิดละเอียดลออ สมรรถนะของมหาวิทยาลัย การวิเคราะห์ การประเมินผลและความคิดคล่องแคล่ว ดังนั้น การเรียนการสอนต้องมีกิจกรรมให้นิสิตได้ทำแทนการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะส่งผลให้นิสิตได้พัฒนาทั้ง ทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) และทักษะด้านอารมณ์ (Soft Skills) ซึ่งถือว่าสำคัญมากต่อชีวิตการทำงาน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโลก เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ว่ามีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561)

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจในการพัฒนานิสิตเพื่อเตรียมความพร้อมในการออกสหกิจศึกษา

1. นิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ด้านศักยภาพของบุคคล ในเรื่องของความคิดริเริ่ม และการพัฒนาตนเอง และด้านความสำเร็จของงาน ในเรื่องของคุณภาพของงาน นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านความรู้ในงาน ในเรื่องของความรู้ในงาน และความพยายามในการเรียนรู้
2. ในภาพรวมของการศึกษานิสิตมีการพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ แต่จากข้อมูลทางสถิติด้านศักยภาพของบุคคลยังเป็นจุดที่ต้องพัฒนาในเรื่องของความคิดริเริ่ม ยังต้องมีการพัฒนา
3. จากภาพนิสิตขาดการบูรณาการการแก้ไขปัญหาถึงแม้ว่านิสิตจะทำงานดีขึ้น แต่นิสิตยังขาดการพัฒนาและบูรณาการการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจในการพัฒนานิสิตเพื่อเตรียมความพร้อมในการออกสหกิจศึกษา อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป โดยติดตามผลการทำงานของนิสิตที่ได้ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาระยะเวลา 6 เดือน หลังจบการศึกษาจากสถานประกอบการที่นิสิตได้เข้าไปทำงาน เช่น การประเมินศักยภาพของนิสิตระหว่างทดลองงานของบัณฑิต หรือการประเมินศักยภาพของบัณฑิตภายหลังผ่านการทดลองงาน และการศึกษาความพึงพอใจหรือทัศนคติของสถานประกอบการที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติพันธุ์ รุจิรกุล. (2539). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์
- โครงการวิธีการเรียนรู้ของคนไทย ลำดับที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว. (2553). หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด. หลักสูตรปรับปรุง 2553, ชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). *อุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์ (2552) การติดตามผลสัมฤทธิ์โครงการสหกิจศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษา ภาคกลางตอนบน. *วารสารสหกิจศึกษาไทย*. 2: 67-86.
- ชลลดา มงคลวนิช และเขาวรรณ เลิศกุลธานนท์ (2551) ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย. รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- จิตติมา อัสพรหมธาดา ปิยะนัทร จันทิมา และสุพิชชา ชีวพฤษย์ (2552) สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม*. ปีที่ 5, ฉบับที่ 2 (ก.ค. - ธ.ค. 2552), หน้า 97-107.
- ศยานิตย์ มิตรแปง และ จุฑามาศ ดอนอ่อนเป้า. (2556). การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่.
- ถาวร โชติชื่น. (2534). บันทึกที่พึงประสงค์. *นิตยสารผู้จัดการ*. ปีที่ 8 (สิงหาคม, 2534).
- ธวัชชัย ทิมขุนทดเถียร และคณะ (2543) ผลการดำเนินงาน โครงการสหกิจศึกษา ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระยะที่ 2. รายงานการวิจัย, นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2549). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : นิพนธ์การพิมพ์.
- นฤมล ชินวุฒิโรจน์ และคณะ (2553) มุมมองของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ที่เรียนสหกิจศึกษา ในปีการศึกษา 2553. คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี.
- นิรนุช ภาชนะทิพย์. (2547). การติดตามผลการเข้าร่วม โครงการสหกิจศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.

- เบญจวรรณ ชุนหาญจน์. (2551). ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. วารสารทางวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 28 (1) ม.ค.-มี.ค. 2551.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2544). การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วยเทคโนโลยี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี.
- พรพิมล วิกรัยพัฒน์ และชูเกียรติ ศิริวงศ์ (2553) ความรู้ความเข้าใจ และความต้องการความร่วมมือด้านสหกิจศึกษาของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาพัช.
- พรลักษณ์ ฤกษ์สมบัติ (2553) ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรียาภรณ์ สุขสวัสดิ์ภัทร. (2553). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทประกันวินาศภัยแห่งหนึ่ง. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. นครราชสีมา: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ไพบุลย์ ตั้งใจ. (2554). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตามหลักกฏีบท 4: กรณีศึกษาบริษัท แอมพาส อินดัสตรี จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2550). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รุ่นปีการศึกษา 2548 - 2549. มหาสารคาม: รายงานการวิจัย กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2550). ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชานายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2548. รายงานการวิจัย สำนักพัฒนาคุณภาพ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2550). ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รุ่นปีการศึกษา 2549, เชียงราย: รายงานการวิจัย ฝ่ายวิจัยสถาบันและสารสนเทศ ส่วนนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2551). ความพึงพอใจของนายจ้างผู้บังคับบัญชาที่มีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2549. รายงานการวิจัย กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิษา ศรีรอบรู้. (2550). ภาพการณ์ใ้งานทำของบัณฑิตวิทยาลัยนานาชาติ ปีการศึกษา 2548 – 2550. รายงานการวิจัย วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วรรณภา ลือภิตินันท์ พัทธนี นนทศักดิ์ และพัทธนัย เสาะแสวง. (2558). ผลของการจัดสหกิจศึกษาที่มีต่อ
ระยะเวลาการได้งานและรายได้ของบัณฑิตสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. *Suranaree J. Soc.
Sci.* Vol. 9 No. 2; December 2015 (105-121)
- วาสนา จันทรแสงสว่าง. (2548). *ทัศนคติของข้าราชการต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน
กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ธีราวุธ มาชะศิริานนท์. (2553). *การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์ เพอร์
เน็ต.*
- วุฒิชัย สุนทรสมัย (2552) *การวิจัยการตลาดและระบบสารสนเทศทางการตลาด. กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ ศ.ศ.ท. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น)*
- ศิริชัย พงษ์วิชัย.(2556). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ เน้นสำหรับงานวิจัย.
กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). *การบริหารการตลาดยุคใหม่. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: ชรรมสาร.*
- สมรัก เปล่งปลั่ง. (2545). *คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดปราจีนบุรี.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.*
- สมศิริ วัฒนสินและยุวดี ภู่อำลี.(2554). *การพัฒนาบัณฑิตทางด้านการตลาดให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของสถานประกอบการที่เข้าร่วม โครงการสหกิจศึกษา. รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน.
นนทบุรี: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.*
- สมิต สัจฉกร. (2550). *ศิลปะการให้บริการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สายธาร.*
- สันห์สินี กันโสภาส พิกุลแก้ว คลื่นสุวรรณและรุ่งเพชร มาน้อย.(2555). *การศึกษาความพึงพอใจของ
สถานประกอบการต่อการฝึกงานของนักศึกษา วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา
มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2555. รายงานการวิจัย. นครปฐม: วิทยาลัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.*
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๕๒. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 26 มกราคม 2562 เข้าถึงข้อมูลได้จาก
<http://qa.siam.edu/images/form2557/tqf.pdf>*
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ. (2561) *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 3 ธันวาคม 2561
เข้าถึงข้อมูลได้จาก file:///C:/Users/ro_ta/Desktop/NS_SumPlanOct2018.pdf.*

- สุพิชญา อูรเคนทร์เนตร. (2553). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักการคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษายกระดับขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒนา ตั้งสวัสดิ์และคณะ. (2552). การศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการต่อบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน.
- เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล (2554). การประเมินผล โครงสร้างสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 จาก <http://www.rc.ac.th>.
- เสาวลักษณ์ ฉายรัง. (2557). สมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรในธุรกิจโรงแรม เขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อดิศา เบญจรัตน์นันท. (2560). ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงานสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .28(2), 184-194
- อดิพร เกิดเรือง วรเดช จันทรศร ฤาเดช เกิดวิชัย และนิพนธ์ ศศิธรเสาวภา. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาไทย ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2557).
- อภิชาติ อนุกุลเวช. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา. ปริญญาโท กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉริยา โชติกลาง. (2551). คุณลักษณะของสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการตลาด ที่หน่วยฝึกงานของคณะวิทยาการจัดการพึงประสงค์. โครงการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อารีย์ คณาวิวัฒน์ไชย และมาลี หังสพฤกษ์ (2546). ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. รายงานการวิจัย กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Aaker, David A., Kumar, V., & Day, George S. (2007). *Marketing research*. 9th. ed. New Jersey: John Wiley & Sons, Hoboken.
- Cooper, Alfred M. (1958). *How to supervise people*. New York: McGraw - Hill.
- Cronbach, J. (1990). *Essential of Psychology Testing*. New York: Hanpercollishes.
- David, E. Gray. (2009). *Doing research in the real world*. 2nd. ed. Los Angeles: SAGE.

- Eames C., Coll R.K. (2010) Cooperative Education: Integrating Classroom and Workplace Learning. In: Billett S. (eds) *Learning Through Practice. Professional and Practice-based Learning*, vol 1. pp 180-196. Springer, Dordrecht
- Gilmer, V.H. B. (1967). *Industrial psychology*. New York: Mc Graw-Hill.
- Hornby, A. F. (2000). *Advance Learner's Dictionary*. London: Oxford University.
- J Greenberg, RA Baron. (1997). *Behavior in organizations*. New York: Pearson Prentice Hall.
- Maslow, Abraham. 1970. *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row Publishers.
- Parasuraman, A; Zeithaml, V.A; & Berry, L.L. (1998). SERQUAL: A multiple-item scale for measuring customer perceptions of service quality. *Journal of retailing* 64:12-40.
- Schermerhorn, J. (1984). *Management for Productivity*. New York: John Wiley and Sons.
- Senge, P. M. (1993). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. London, England: Century Business.
- Swanson, R., & Arnold, D. (1996). The purpose of human resource development is to improve organizational performance. In R. Rowden (Ed.), *Workplace learning: Debating five critical questions of theory and practice* (Vol. 72, pp. 13-20). San Francisco: Jossey-Bass.
- Vroom, H Victor. (1964). *Work and Motivation*. Now York: Wiley and Sons Inc.
- Wolman, B.B. (1973). *Dictionary of behavioral science (1st ed.)* New York: Van Nostrand.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมิน

เรื่อง ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมองของสถานประกอบการ ซึ่งแบบประเมินชุดนี้จะทำการเก็บข้อมูลจะเก็บข้อมูลในเดือนที่ 1-6 และแบบประเมินนี้จะไม่มีผลต่อคะแนนหรือเกรดของนิสิต ดังนั้น ผู้ตอบแบบประเมินสามารถตอบแบบประเมินได้ตามความเป็นจริง และทางผู้วิจัยขอขอบคุณท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบประเมินครั้งนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ถูกประเมิน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลของผู้ถูกประเมิน (อาจให้นิสิตกรอกข้อมูลได้ในส่วนที่ 1)

ชื่อ.....นามสกุล.....
รหัสนิสิต.....

ส่วนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับปฏิบัติงานของนิสิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนิสิตมากที่สุด

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสำเร็จของงาน (Job Accomplishment)					
1.1 ปริมาณงาน พิจารณาถึง ปริมาณงานที่ทำได้ โดยพิจารณาจากจำนวนงานที่เสร็จ และงานที่เสร็จทันเวลา					
1.2 คุณภาพของงาน พิจารณาถึง ความถูกต้อง แม่นยำ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของงานที่ทำ โดยพิจารณาจากงานเสร็จทันเวลา งานถูกต้อง งานประณีต จำนวนครั้ง ดี/ชม จำนวนครั้งผิดพลาด					

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ความรอบรู้ในงาน (Job Knowledge)					
2.1 ความสามารถในการเข้าใจในงาน พิจารณาถึง ความรอบรู้ในงาน การปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยนิสิต มีความรอบรู้ในงานที่ทำ มีความรอบรู้งานอื่นที่เป็นประโยชน์ต่องานในหน้าที่ มีความรู้ในกิจกรรมของสำนักงาน หรือสถานประกอบการ					
2.2 ความพยายามในการเรียนรู้ พิจารณาถึง มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ					
3. ศักยภาพของบุคคล (Potential)					
3.1 ความคิดริเริ่ม พิจารณาถึง ความสามารถในการคิดหา หลักการแนวทาง หรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ และเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน					
3.2 การพัฒนาตนเอง พิจารณาถึง ความสามารถในการพัฒนาตนเอง การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อนขณะปฏิบัติงาน					
4. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Job Behavior)					
4.1 ความไว้วางใจและความรับผิดชอบ พิจารณาถึง การเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ในด้านการงาน สามารถดูแลติดตามงานจนงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี					
4.2 การร่วมมือกับผู้อื่น และการติดต่อสื่อสาร พิจารณาถึง การประสานงานกับเพื่อนร่วมงานทั้งภายในและภายนอกแผนก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน					
4.3 ทัศนคติต่อการทำงาน พิจารณาถึง การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยพิจารณาจากการไม่เกี่ยงงาน ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง คำนึงถึงผลประโยชน์ของสำนักงาน สถานประกอบการ และจรรยาบรรณ เป็นหลัก					
4.4 การปฏิบัติตามระเบียบวินัย พิจารณาถึง การประพฤติตนตามระเบียบวินัยของสำนักงาน สถานประกอบการและมหาวิทยาลัย					
4.5 การตรงต่อเวลา พิจารณาถึง การมาทำงานสม่ำเสมอตรงต่อเวลาในการทำงาน					

ส่วนที่ 3 แบบประเมินเกี่ยวกับความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ○ ลงในตัวเลขที่ตรงกับระดับความพร้อมของนิสิตสาขาการตลาดใน
การเข้าสู่ตลาดแรงงานในด้านต่างมาน้อยเพียงใด

นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมด้านความสำเร็จของงานระดับใด

มีความพร้อมมาก	5	4	3	2	1	ไม่มีความพร้อม
ที่สุด						

นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมด้านความรู้ในงานระดับใด

มีความพร้อมมาก	5	4	3	2	1	ไม่มีความพร้อม
ที่สุด						

นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมด้านศักยภาพของบุคคลระดับใด

มีความพร้อมมาก	5	4	3	2	1	ไม่มีความพร้อม
ที่สุด						

นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานงานระดับใด

มีความพร้อมมาก	5	4	3	2	1	ไม่มีความพร้อม
ที่สุด						

นิสิตสาขาการตลาดมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานระดับใดในภาพรวม

มีความพร้อมมาก	5	4	3	2	1	ไม่มีความพร้อม
ที่สุด						

ข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างมาก ที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบประเมินฉบับนี้ทุกเดือน

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.883	16

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
คำถามข้อที่ 1	67.97	27.892	.592	.874
คำถามข้อที่ 2	68.00	27.786	.531	.876
คำถามข้อที่ 3	67.72	28.993	.458	.879
คำถามข้อที่ 4	68.14	28.052	.446	.880
คำถามข้อที่ 5	67.97	28.177	.536	.876
คำถามข้อที่ 6	67.83	28.362	.452	.879
คำถามข้อที่ 7	67.72	28.493	.472	.878
คำถามข้อที่ 8	67.76	28.047	.639	.873
คำถามข้อที่ 9	67.76	28.047	.538	.876
คำถามข้อที่ 10	67.72	27.921	.583	.874
คำถามข้อที่ 11	67.97	26.677	.650	.871
คำถามข้อที่ 12	68.17	27.791	.446	.880
คำถามข้อที่ 13	68.14	28.195	.565	.875
คำถามข้อที่ 14	67.93	26.424	.629	.871
คำถามข้อที่ 15	68.38	26.672	.509	.878
คำถามข้อที่ 16	68.07	26.495	.570	.875

ภาคผนวก ก

จริยธรรมการวิจัย

ที่ ๔๔/๒๕๖๒

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย	Hu 014/2562
โครงการวิจัยเรื่อง	ศักยภาพของนิสิต สาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมอง ของสถานประกอบการ
หัวหน้าโครงการวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนพล นิธิเชาวกุล
หน่วยงานที่สังกัด	คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็น
มนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

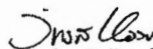
จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

๑. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๑๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๑๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. เอกสารแบบแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๑๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หรือชุดที่ใช้เก็บข้อมูลจริง
จากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๑๓ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

การรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ฉบับนี้ มีผลถึงวันที่ ๑ เดือน เมษายน
พ.ศ. ๒๕๖๓

ออกให้ ณ วันที่ ๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑิต แจ้งเยี่ยม)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ง

สัดส่วนการมีส่วนร่วมในผลงานวิจัย

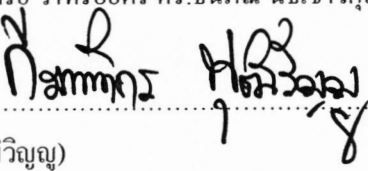
ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในมุมมอง
สถานประกอบการ

(ภาษาอังกฤษ) Potential of Marketing Students Taking Cooperative Education in the
Establishment Perspective.

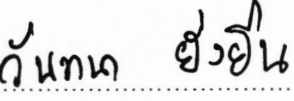
ชื่อผู้วิจัย	ร้อยละสัดส่วนในผลงานวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล	60
นางกิริติกร พุฒิวิญญู	20
นางสาววันทนา ชัยยืน	20

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชนภณ นิธิเชาวกุล)

ลงนาม

(นางกิริติกร พุฒิวิญญู)

ลงนาม

(นางสาววันทนา ชัยยืน)